Ana Modül 2

Patent sistemi nasıl işler ?

Hukuk öğrencileri için giriş dersi

İçindekiler

Ana modül 2

Fikri mülkiyet haklarına giriş	Slayt 1 - 5	5
Patentlenebilirlik şartları	Slayt 6 -12	16
Mülkiyet konuları	Slayt 13 -15	34
Açıklama şartı	Slayt 16	40
Ticari sırlar	Slayt 17	42
Patent başvuru prosedürü	Slayt 18 - 23	44
Tecavüz ve davalar	Slayt 24 - 29	60
Patentin ticarileştirilmesi	Slayt 30	72
Özet	Slayt 31	74

Genel Bakış

Slayt 2	Öğrenme hedefleri
Slayt 3	Fikri mülkiyet hakları nelerdir?
Slayt 4	Cep telefonunda fikri mülkiyet
Slayt 5	Patent sisteminin rolü nedir?
Slayt 6	Neler patentlenebilir?
Slayt 7	“Yeni” buluş nedir?
Slayt 8	Bu nedenle “gizli tutunuz”!
Slayt 9	Neler patentlenemez? (1)
Slayt 10	Neler patentlenemez (2)
Slayt11 (opsiyonel)	Bilgisayarlar uygulamalı programlar
Slayt 12	Neler patentlenemez? (3)
Slayt 13	Patentin sağladığı haklar nelerdir?
Slayt 14	Kimler patent başvurusu yapma ve patent alma hakkına sahiptir? (1)
Slayt 15	Kimler patent başvurusu yapma ve patent alma hakkına sahiptir? (2)
Slayt 16	Patent başvurusunda neler açıklanmalıdır?
Slayt 17	Ticari sırlar patentlere alternatif olabilir mi?
Slayt 18	Patent başvurusu nereye yapılabilir?
Slayt 19	Patent başvurusu neleri içerir?
Slayt20 (opsiyonel)	Yayımlanmış bir Avrupa patent başvurusunun ön sayfası
Slayt 21	Patent başvuru işlemlerinde kilit insanlar kimlerdir?
Slayt 22	Patent verme prosedürü nasıl gerçekleşir?
Slayt 23	Patent verilmesinden sonraki süreç
Slayt 24	Patente tecavüz nasıl tespit edilir? (1)
Slayt 25	Patente tecavüz nasıl tespit edilir? (2)
Slayt 26 (opsiyonel)	Patent davalarında hangi mahkeme yetkili olacaktır?
Slayt 27	Ne tür savunmalar söz konusudur?
Slayt 28 (opsiyonel)	Haksız tehditler nelerdir?
Slayt 29 (opsiyonel)	Ne tür yasal yollar söz konusudur?
Slayt 30	Patentler ticari araç olarak nasıl kullanılır?
Slayt 31	Bu dersi özetleyelim

Patent sistemi nasıl işler?

Hukuk öğrencileri için giriş dersi

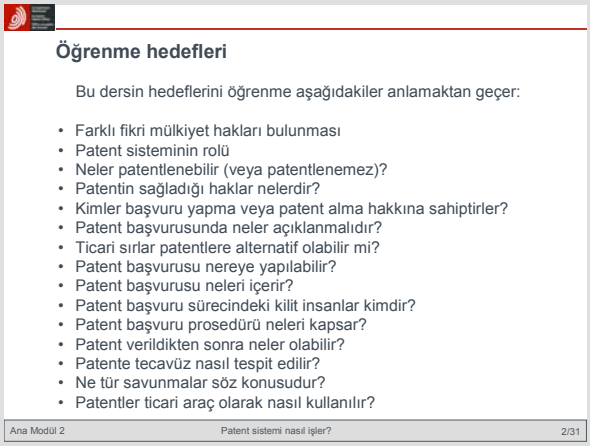

Slayt 2

Öğrenme hedefleri

Bu slayt, öğrencilerin yönlendirilmesi için hazırlanmıştır. Bu sayede, sunum yapıldığında öğrenciler her bir slaytı tüm dersin bakış açısına göre algılayabilirler.

Bu modülün sadece, fikri mülkiyetin temellerine ve özellikle de patentlere genel bir bakış sunmayı amaçladığını öğrencilere vurgulamak önemlidir.

Bu derse ilişkin slaytlar ve notlar, bu slaytta listelenen bir dizi hedefleri öğrenme çevresinde yapılandırılmıştır.

Bunlar dersin hedeflenen sonuçlarıdır. Yani dersin sonunda öğrencilerin, fikri mülkiyetin özellikle de patentlerin ana kavramları hakkında temel bilgi almış olmaları gerekir.

Derse, bu hedefleri öğrencilere tanıtarak başlayın ve ilerleyen slaytlarda her bir konu başlığına sırasıyla değineceğinizi söyleyin.

Konu başlıklarına atıfta bulunarak, öğrencilere dersin amacının; “farklı türdeki fikri mülkiyet hakları ile ilgili temel seviyede patentlerle ilgili ise detaylı seviyede bilgi altyapısı oluşturmalarında kendilerine yardımcı olmak” olduğunu anlatın. Ayrıca dersin, öğrencileri fikri mülkiyet uzmanı yapmayı amaçlamadığı konusunda kendilerine güvence verin. Giriş dersi sadece, fikri mülkiyet konularının ilgili olduğu birleşme ve devralma işlemlerinde yapılan durum tespit çalışması gibi diğer hukuki konularda yardımcı olacak, genel bir bakış ve temel düzeyde bilgi sunmayı amaçlamaktadır.

Slayt 3

Fikri mülkiyet hakları nelerdir?

Slayttaki ve aşağıdaki notlarda yer alan bilgileri kullanarak, mevcut diğer fikri mülkiyet türlerini öğrencilere tanıtınız.

"Fikri mülkiyet hakları" terimi, buluş sahiplerinin, yaratıcı kişilerin ve diğer hak sahiplerinin sahip olduğu ve kullandığı belirli hukuki hakları ifade eder. Fikri mülkiyet hakları; patenti, telif hakkını, markayı, tasarım haklarını ve ticari sırları kapsamaktadır.

Patentler, yeni ve yaratıcı teknik çözümler sunan veya bir şeyi yapmanın yolunu gösteren bir buluşun korunması için verilen münhasır hakları ifade eder. Dersin ilerleyen aşamalarında patent süreci daha detaylı açıklanacak ve bir patentin nasıl alındığı, ticarileştiği ve uygulandığı ile ilgili bilgiler yer alacaktır. Bununla birlikte genel anlamda patentler için başvuruda bulunulması gerektiği ve ardından patentlerin patent ofisindeki uzmanlar tarafından incelendiği söylenebilir. Uzun bir patent inceleme sürecinden sonra, başvuru ya reddedilecek ya da genelde patent belgesi verilecektir.

Ancak, bir buluşu korumak için her zaman en iyi seçeneğin patent olmayabileceğini göz önünde bulundurunuz. Ticari sırlar, alternatif bir yaklaşım sunmaktadırlar ve bu konuya daha sonra değinilecektir.

Bazı ülkelerde, daha az güçlü bir patent türü olan "faydalı model" (veya "küçük patent"/petty patent) de mevcuttur. Faydalı model genellikle daha kısa bir süre için daha az etkin bir koruma sağlar. Çoğu yasal düzenlemeye göre bir buluşun faydalı model koruması alabilmesi için yeni olması gerekmektedir. Almanya gibi bazı ülkelerin düzenlemelerine göre buluşun, buluş basamağını da içermesi gerekmektedir. Ancak çoğu ülke, faydalı model için ne yenilik ne de buluş basamağı kriteri aramamakta, formalitelere uyan bir faydalı modeli tescil etmektedir (eğer bir hukuki anlaşmazlık olursa faydalı modelin hukuki şartları karşılayıp karşılamadığına mahkeme karar verecektir). Faydalı model koruması olan ülkelerin bir listesi için, bkz: *http://www.wipo.int/sme/ en/ip_ business/utility_ models/where.htm.*

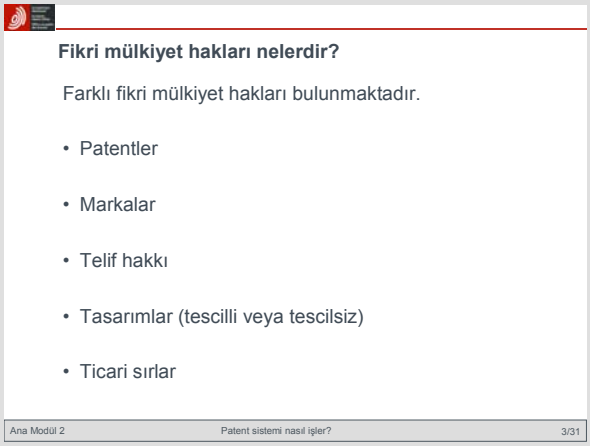
Markalar, mal ve hizmetlerin ticari kaynağını tanımlayan ve belirli kılan ayırt edici özelliklere sahip işaretlerdir. Bu işaretler, kelimelerden, logolardan, isimlerden, renklerden veya ticari kaynağı tanımlayan herhangi başka bir unsurdan (örneğin ürünlerin şeklinden ve ambalajından) oluşabilir.

Avrupa Birliği'nde markalar, Marka Direktifine (*2008/95/EC olarak çıkarılan konsolide versiyon 89/104/EEC)* dayanarak uyumlaştırılan marka kanunlarınca ulusal düzeyde korunmaktadır. Buna ek olarak, Topluluk Marka Tüzüğü (Konsey Tüzüğü (EC) No.207/2009) topluluk düzeyinde geçerli bir koruma için tek tip bir rejim oluşturmuştur.

Topluluk Marka Tüzüğü çerçevesinde markaların tescili için esas şart; markanın ayırt edilebilir bir karakteri olmasıdır (Article 7 of Council Regulation (EC) No. 207/2009): *http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/ LexUriServ.do?uri =OJ:L:2009:078:0001:0042:EN:PDF.*

Bir marka tescil başvurusu, daha önceden başvurusu yapılmış marka ve mal veya hizmetler ile benzer nitelikteyse veya markası daha önce koruma altına alınmış mal veya hizmetlerle benzerse veya daha önceki marka ile benzerliği veya markanın kapsadığı mal veya hizmetler ile benzerliği nedeniyle, daha önceki markanın korunduğu bölgede kamu açısından karışıklığa neden olacak bir benzerlik söz konusu ise, daha önce tescil edilmiş bir markanın sahibi tarafından yapılan itiraz üzerine, daha sonra yapılan marka tescil başvurusu tescil edilmeyecektir (Article 8 of Council Regulation (EC) No. 207/2009): *http://eur-ex.europa.eu/ LexUriServ/LexUriServ. do?uri=OJ:L:2009:078:0001:0042:EN:PDF.*

Aynı marka, aynı mal veya hizmetler için kullanılıyorsa veya aynı veya benzer mal ve hizmetler için kullanılan aynı veya benzer marka karışıklığa neden oluyorsa veya geçersiz bir nedenle bir markanın kullanımı, daha önceki markanın ayırt edilebilir özelliğinin veya ününün hukuka aykırı bir şekilde avantajlarından

Slayttaki bilgileri kullanarak, mevcut fikri mülkiyet haklarının farklı türlerini öğrencilere tanıtınız.

“Fikri mülkiyet hakları” terimi, buluş sahiplerinin, yaratıcı kişilerin ve diğer hak sahiplerinin sahip olabildiği ve kullanabildiği belirli hukuki hakları ifade eder. Fikri mülkiyet hakları; patentleri, telif haklarını, markaları ve tasarım haklarını kapsar.

Patentler

- Teknik buluşları korur.
- Patent için patent ofislerine başvuruda bulunmalıdır ve sonra bu başvurular patent ofisleri tarafından incelenerek tescil edilir veya reddedilir.

Markalar

- Rakipleri tarafından sağlanan ürün veya hizmetlerden ayırt edilmesini sağlayarak marka sahibinin ürün veya hizmetlerini korur. Markalar, ayırt edilebilir nitelikteki isimleri, logoları, renkleri veya ürün veya hizmetlerin kaynağını belirlemenin başka uygun bir yolunu kapsar.
- Resmi olarak tescil edilmesi şart değildir; ancak tescil, rakiplerin markayı kopyalamasını veya markanın ününe zarar vermesini önlemeyi kolaylaştırır.

Telif hakkı

- Edebiyat, sanat, drama, müzik, fotoğraf, kayıt, radyo/tv yayını gibi edebi veya sanatsal çalışmaları korur.
- Kendiliğinden var olur; bu nedenle tescil edilmesine gerek yoktur.

Tasarımlar

- Tescilli tasarımlar, yeni ve özgün karaktere sahip orijinal tasarımların ticari olarak üretilebilen nesnelere uygulanan desenleri, süslemeleri ve şekilleri gibi dış görünüşünü ve görsel etkisini korur.
- Tescilsiz tasarımlar, korumanın sürdürülebilmesi için herhangi bir formalite gerektirmemektedir.

- faydalanıyorsa veya bu özelliğe veya üne zarar veriyorsa, bir marka ihlali söz konusudur. Daha önceki markanın sahibi, ihlali yapan diğer markanın başvurusuna itiraz etme veya markanın tescilini iptal etme hakkına sahiptir.

Telif hakkı, patenti alınmış buluşlardan farklıdır. Telif hakkının tescil edilmesi gerekmez ve eser oluştuğunda kendiliğinden var olur. Orijinal olan yaratıcı, düşünsel veya sanatsal ifade şekilleri telif hakkı ile korunur. Telif hakkına tabi eserler; romanlar, bilimsel yayınlar, tiyatro oyunları, yazılımlar, fotoğraflar ve resim, müzik, heykel ve televizyon yayınlarıdır.

Tasarım, farklı yollarla korunabilir: (1) Topluluk tasarımları ile (tescilli veya tescilsiz); (2) ulusal tasarım hakları ile (tescilli veya tescilsiz); ve (3) sanatsal telif hakkı ile.

Eğitim setinde Avrupa çapında odaklanıldığı düşünülürse, aşağıdaki paragraflar sadece Topluluk tescilli tasarımları hakkında daha fazla detay sunacaktır. Ancak, topluluk tasarım hakları, ulusal tasarım hakları veya sanatsal telif hakları arasında, koruma şartları ve kapsamı açısından önemli farklılıklar bulunan ve birbirleriyle çakışan birçok hak bulunduğunu kabul etmek gerekir. Topluluk tasarımları (tescilli ve tescilsiz) Konsey Tüzüğü 6/2002/EC*: http://oami.europa.eu/en/design/pdf/6-02-CV-en.pdf.*

Tescilli topluluk tasarımı, sadece Avrupa Birliği Marka ve Tasarım Tescil Ofisi'ne (OHIM), başvuru yapılarak alınabilir (içerik incelemesi yapılmamaktadır). Tescil şartları mutlak yenilik ve ayırt edici karakterdir. Tescilli topluluk tasarımı için koruma süresi, tescil başvurusunun tarihinden itibaren azami 25 yıldır. Bu tesciller beş yıllığına verilmekte ve tekrar yenilenebilmektedir.

Tescilsiz topluluk tasarımının geçerli olması için hiçbir formalite gerekmemektedir. Tescilli topluluk tasarımında olduğu gibi, tescilsiz topluluk tasarımı için de şartlar mutlak yenilik ve ayırt edici karakterdir. Avrupa Birliği'nde tescilsiz topluluk tasarımı için koruma süresi, tasarımın yayımlanmasından itibaren 3 yıldır.

Ticari sırlar bir kişinin, başkalarının kullanmasını veya açıklamasını önlemek istediği fikirler veya açıklanmamış bilgilerdir.

Ticari sırlara ilişkin ulusal kanunlar her ülkede farklı olmasına rağmen bazı minimum standartlar uygulanmaktadır. Bu standartlar, Dünya Ticaret Örgütü'nün (WTO), Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması'nın (TRIPS), 39(2) maddesi ile düzenlenmiştir.

Gerçek ve tüzel kişiler yasal olarak kendi kontrolleri altındaki bilgilerin, kendi rızaları olmadan dürüst ticari uygulamalara aykırı şekilde başkalarına açıklanmasını veya başkaları tarafından elde edilmesini veya kullanılmasını engelleme olanağına sahip olacaklardır. Ancak bu tür bilgiler;

(a) bir bütün olarak veya unsurlarının kesin konfigürasyonunda veya grubunda, normal olarak söz konusu türde bilgilerle uğraşan çevrelerdeki şahıslarca genelde bilinmeyen veya bu şahısların kolaylıkla elde edemeyeceği şekilde gizli olmalıdır;
(b) gizli olduğu için ticari değeri olmalıdır; ve
(c) yasal olarak bu bilgileri kontrol eden şahıs tarafından, gizli kalması için, ilgili koşullar altında makul önlemler alınmış olmalıdır.

"Bu hükümde yer alan "dürüst ticari uygulamalara aykırı bir şekilde" ibaresi, en azından sözleşmenin ihlali, güvenin ihlali ve ihale teşvik gibi uygulamalar anlamında olacak ve açıklanmamış bilgilerin elde edilmesinde ve bu uygulamaların katkısı olduğunu bilen veya bilmesinde ağır ihmalin söz konusu olduğu üçüncü taraflarca açıklanmamış bu bilgilerin elde edilmesini kapsayacaktır" (Not 10).

Not
Bu slaytta gösterilmeyen **bitki çeşitleri** hakları veya **veritabanı koruma hakları** gibi başka fikri mülkiyet hakları da bulunmaktadır ancak, bunlara bu giriş dersinde yer verilmemiştir.

Tüm bu fikri mülkiyet hakları, buluş yapan veya yaratıcı kişilere fikirlerini korumalarında yardımcı olabilir. Örneğin; bir buluş sahibi belirli bir özelliğe sahip bir teçhizatın tek üreticisi olmak için bir patentten faydalanabilir ve ürünün belirli özelliklerini tüketicilere iletmek için bir markayı kullanabilir.

Ticari sırlar

- Tüzel veya gerçek kişilerin, açıklanmasını, ele geçirilmesini veya kendi izinleri olmadan başkalarının kullanmasını istemedikleri ve dürüst olmayan ticari uygulamalara karşı korumak istedikleri fikirler veya açıklanmamış bilgilerdir. Bu tür bir bilgilerin:
  (a) gizli olması, yani genel olarak bilinmemesi,
  (b) gizli olmasını gerekli kılacak ticari bir değerinin olması,
  (c) gizli kalması için, yasal sahibi tarafından izlenecek bazı adımlara (örneğin, çalışanlarla, sözleşme tarafları ile ve ortaklarla yapılan gizlilik sözleşmelerine) tabi olması gerekmektedir.
- Patente geçerli bir alternatif sunabilirler (örneğin patentler, sınırlı bir süre için verilirken ticari sırlar, daha uzun süre geçerli kalırlar).
- Ancak, tersine mühendislik uygulayanlara veya aynı fikir veya bilgileri üretenlere veya bağımsız bir şekilde aynı buluşu yapanlara karşı hiçbir koruma sağlamamaktadır.

Not:

Slayt 17'de, ticari sırların patentlere alternatif olup olamayacağı konusu detaylı olarak anlatılmaktadır. Bu nedenle bu konu başlığına daha sonra döneceğiz.

Slayt 4

Bir cep telefonunda fikri mülkiyet

Bu slaytı, günlük hayatta kullanılan öğelerde ne tür farklı fikri mülkiyet haklarının bulunabileceğini öğrencilere göstermek için kullanınız - burada cep telefonu ele alınmıştır.

Dersin kalanı, tek bir fikri mülkiyet hakkına Avrupa patentleri üzerinde yoğunlaşacaktır. Ancak, markalar, telif hakları, tescilli ve tescilsiz tasarımlara (veya faydalı model ve bitki çeşitliliği hakları) ilişkin daha fazla bilgi edinmek istiyorsanız, EPO üyesi ülkelerin ulusal fikri mülkiyet ofislerinden bu bilgileri temin edebilirsiniz.

Ayrıca, Avrupa Birliği'ndeki marka ve tasarımlara ilişkin daha fazla bilgi İç Pazar Uyumlaştırma Ofisi'nden (OHIM) elde edilebilir: *www.oami.europa.eu*

Cep telefonunda fikri mülkiyet

Markalar:
- Nokia" tarafından oluşturulmuştur
- Ürün N95
- Yazılımlar "Symbian" , "Java"

Patentler:
- Veri işleme yöntemleri
- Yarı iletken devreler
- Kimyasal bileşikler
- …

Telif hakları:
- Yazılım kodu
- Kullanım Kılavuzu
- Melodi
- ...

© Nokia

Ticari sırlar
- ?

Tasarımlar (bazıları tescillidir)
- Tüm telefonun şekli
- Tuş takımının oval şekilde düzenlenmiş olması
- Tuş takımının üç boyutlu dalgalı tasarımı
- ...

Slayt 5

Patent sisteminin rolü nedir?

Patent sisteminin rolü, fikri yaratıcılığı ödüllendirerek **teknolojik inovasyonu teşvik etmektir.** Patent sahiplerine, buluşları için koruma sağlamak suretiyle patentler, kişilerin kendi yaratıcılıklarının farkına varmalarını, bireysel olarak yaratıcılıklarını ortaya çıkarmalarını, buluşlarını ticarileştirdikleri veya kullandıkları takdirde maddi kazanç elde ederek ödüllendirilmelerini sağlayarak kişileri teşvik eder. Patent sahibinin bir patentten maddi olarak faydalanabilmesinin farklı yolları, bu dersin sonunda tartışılacaktır.

Patent sistemi, **dinamik rekabeti geliştirmenin bir yolu** olarak da önemlidir. Bu sistem, yeni veya geliştirilmiş ürün veya yöntemlere yatırım yapmayı özendirmekte, araştırma ve geliştirmeyi teşvik etmektedir. Yatırımcılar genellikle, yaptıkları yatırımı geri kazanabilecekleri ve patent aldıktan sonra ticarileştirilerek kullanılabilecek buluşlar için mali destek sağlamayı tercih ederler.

Patent sistemi, ayrıca, topluma faydalı olabilecek yeni buluşlarla ilgili bilgilerin yayılmasını da teşvik etmektedir. Çünkü patentlerde yer alan bilgiler yayımlanmaktadır. Patent dokümanında tanımlanan buluş, patent hakkı sona erdikten sonra herkesin erişimine açık olacaktır.

Patentler, yeni teknolojiler hakkında iyi birer bilgi kaynağıdır ve dersin son slaytında da gösterileceği gibi hangi buluşların patent aldığını tespit etmek için çevirimiçi veritabanlarından ücretsiz olarak araştırma yapmak da mümkündür. Bu yolla, patent veritabanları, **teknoloji transferini de teşvik edebilir.** Çünkü bu sayede herkes, patentli teknolojilere erişim sağlayabilir ve bu teknolojileri kendileri için kullanabilir (örneğin patent sahibiyle bir lisans sözleşmesi görüşmesi için).

Patent sisteminin rolü aşağıda belirtildiği şekilde özetlenebilir:

- Fikri yaratıcılığı ödüllendirerek **teknolojik inovasyonu teşvik edebilir**. Patent sahiplerine, buluşları için koruma sağlamak suretiyle patentler, kişilerin kendi yaratıcılıklarının farkına varmalarını, buluşlarını ticarileştirdikleri veya kullandıkları takdirde maddi kazanç elde ederek ödüllendirilmelerini sağlayarak kişileri teşvik eder.
- Yeni veya geliştirilmiş ürünlere veya araştırma ve geliştirmeye yönelik **rekabeti ve yatırımları teşvik edebilir** . Yatırımcılar genellikle, yaptıkları yatırımı geri kazanabilecekleri ve patent aldıktan sonra ticarileştirilerek kullanılabilecek buluşlar için mali destek sağlamayı tercih ederler.
- Patent sistemi, ayrıca, topluma faydalı olabilecek yeni buluşlarla ilgili **bilgilerin yayılmasını da teşvik etmektedir.** Çünkü patentlerde yer alan bilgiler yayımlanmaktadır. Patent dokümanında tanımlanan buluş, patent hakkı sona erdikten sonra herkesin erişimine açık olacaktır.
- Patent veritabanları **teknoloji transferini teşvik edebilir.** Çünkü bu sayede herkes, patentli teknolojilere erişim sağlayabilir ve bu teknolojileri kendiler için kullanabilir.

Slayt 6

Neler patentlenebilir?

Tek tip bir uluslararası patent hukuku bulunmadığından bu durum, ilgili ülkede uygulanacak kanuna göre değişiklik göstermektedir. Örneğin Birleşik Devletlerdeki patent kanunu, birçok önemli açıdan Avrupa Patent Sözleşmesi'nden (EPC) farklı bir yaklaşıma sahiptir. Ancak, tüm bu farklılıklara bu giriş dersinde yer vermek için yeteri kadar zaman bulunmamaktadır. Bunun yerine öğrencilere, dersin sadece EPC çerçevesinde odaklanacağını ancak, ülkelere bağlı olarak patent kanunlarında farklı yaklaşımların bulunduğunu da unutmamalarını söyleyiniz. EPC'ye üye ülkelerin listesi, Avrupa Patent Ofisi (EPO)'nin web sitesinde yer almaktadır: *http://www.epo.org/about-us/epo/member-states.html*

Avrupa Patent Sözleşmesinin (EPC) tam metni EPO web sitesinde yer almaktadır: *http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/epc.html.*

EPC'nin 52(1) inci maddesi, "teknolojinin her alanındaki" buluşlara patent verilmesi konusuna değinmektedir. EPC, buluşun ne olduğunu açıkça tanımlamamasına rağmen, patent korumasının teknik buluşlara sağlanması gerektiği Avrupa hukuk geleneğinin bir parçası haline gelmiştir.

EPC'nin 54 üncü (yenilik), 56 ncı (buluş basamağı) ve 57 nci (sanayiye uygulanabilirlik) maddeleri patentlenebilirlik kriterlerini anlatmaktadır. Nelerin "yeni" (eşi olmayan) bir buluş olarak kabul edilebileceğine bir sonraki slaytta daha detaylı yer verilecektir. Nelerin yeni kabul edileceğine daha detaylı bakmadan önce bu sayfada, "buluş basamağı" ve "sanayiye uygulanabilirlik" ile neyin kastedildiği anlatılacaktır.

Bir sonraki slaytta, EPC'nin 54 üncü maddesi uyarınca "yenilik" ("yeni" bir buluş nedir?) daha ayrıntılı incelenecektir. Bu incelemeden önce, aşağıdaki paragraflar diğer patentlenebilirlik kriterleri olan; buluş basamağı ve sanayiye uygulanabilirlik hakkında daha fazla bilgi sağlayacaktır.

Tekniğin bilinen durumu dikkate alındığında, ilgili olduğu teknik alandaki bir uzmana göre aşikar olmayan buluşun, buluş basamağı içerdiği kabul edilir (EPC, Madde 56, ilk cümle). Buluş basamağına (EPC Madde 56) ilişkin içtihata, Avrupa Patent Ofisi Temyiz Kurulu İçtihatlarında, Bölüm I.D.1-9, sayfa 162-222'den ulaşılabilir: *http://www.epo.org/patents/appeals/case-law.html.*
Buluş basamağına ilişkin detaylar için: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV-32, 11.1-11.14: www.epo.org>Patents>Law>Legal texts> Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

EPC'nin 57 nci maddesine göre "Tarım dahil sanayinin herhangi bir alanında üretilebilir veya kullanılabilir nitelikte olan buluşun sanayiye uygulanabilir olduğu kabul edilir."

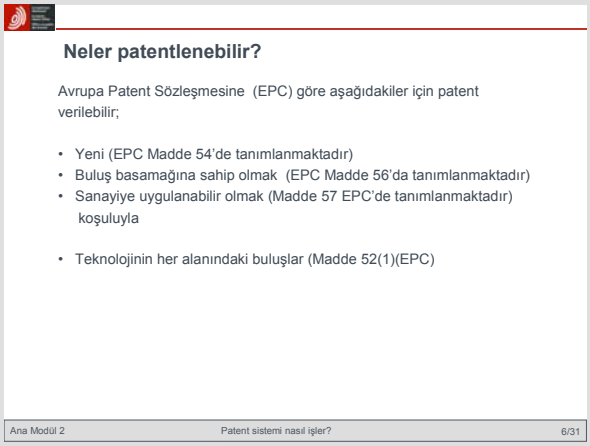
Sanayiye uygulanabilirliğe ilişkin içtihata, Avrupa Patent Ofisi Temyiz Kurulu İçtihatlarında Bölüm I.E.1, sayfa 223-228'den ulaşılabilir: *http://www.epo.org/patents/appeals/case-law.html.*

Sanayiye uygulanabilirlik hakkında bilgi için: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 5.1-5.4: www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

EPO inceleme uzmanları, patent verilip verilmeyeceğini değerlendirirken, EPC'nin 52(1) inci maddesinde sıralanan patentlenebilirlik kriterlerinin karşılanıp karşılanmadığı sorgularlar. Ayrıca, ulusal bir mahkeme, patentin aslında patentlenebilirlik kriterlerini sağlamadığına dair yeterli delil bulunması durumunda Avrupa patentinin (veya ulusal patentin) geçersiz kılınmasına karar verebileceğinden, patent verildikten sonra da patentlenebilirlik kriterleri önemli olmaya devam edecektir.

Patent verildikten sonra ne olacağına ve patentin geçersiz kılınma olasılığına daha sonra döneceğiz.

Patentlenebilirlik kriterlerinin EPO uzmanları tarafından nasıl uygulandığı hakkında daha fazla bilgi için, bkz. Guidelines for Examination in the European Patent Office, C-IV and the EPO Guide for Applicants, Part 1, How to get a European patent: Patentability. See www.epo.org>Patents>Law>Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Bu ders, Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) çerçevesinde patent alma konularına odaklanmaktadır. Dersin geri kalanı, EPC'nin farklı hükümlerine atıfta bulunmaktadır. EPC'nin tam metnine, Avrupa Patent Ofisi (EPO) web sitesinden ücretsiz olarak erişilebilir.

Bu slaytı öğrencilere, EPC'de nelerin patentlenebileceğine dair öne sürülen şartları açıklayarak anlatınız.

Patentler, "teknolojinin her alanındaki" buluşlar (buluşun bir ürün veya yöntem olması durumunda örneğin bir şeyin üretilebilmesi için bir metot) için verilmektedir EPC Madde 52(1)).

Buluşların patentlenebilirlik kriterlerini karşılaması gerekmektedir; bu kriterler buluşun:

- Yeni olması (yani, "tekniğin bilinen durumuna" dahil olmaması – bu ilke bir sonraki slaytta çok daha detaylı olarak açıklanmaktadır);
- Buluş basamağı içermesi (yani, patent başvurusunun yapıldığı tarihten önce, kamu tarafından bilinen her şey dikkate alınarak buluşun, ilgili olduğu teknik alandaki bir uzmana göre aşikâr olmaması); ve
- Sanayiye uygulanabilir olması (yani, bir şekilde faydalı olması gerekir) gerektiği anlamına gelir.

Slayt 7

“Yeni” buluş nedir?

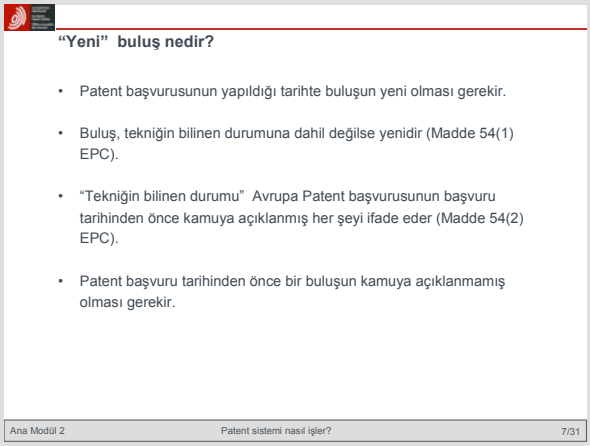
Bir buluşa, sadece yeni ise patent verilebilir. Bir buluş, tekniğin bilinen durumuna dahil değilse yenidir. EPC'nin 54(1)'inci maddesinin amacı, tekniğin bilinen durumuna bir kez daha patent verilmesini önlemektir.

Bir buluşun yeni olup olmadığına karar verirken atılacak ilk adım, tekniğin bilinen durumunu, söz konusu tekniğin ilgili kısmını ve ilgili tekniğin içeriğini tanımlamaktır. Bir sonraki adım ise tanımlanan tekniğin bilinen durumunu buluşla karşılaştırarak, buluşun farklı olup olmadığına bakmaktır. Farklı ise, buluş yenidir.

Yenilik ve tekniğin bilinen durumunun tanımına ilişkin içtihata Avrupa Patent Ofisi Temyiz Kurulu’nun İçtihatları’ndan erişilebilir: I.C, sayfa 63-161: Patents > Appeals > Case Law of the Boards of Appeal: *http://www.epo.org/patents/appeals/case-law.html.*

EPC kapsamındaki “yenilik ve tekniğin bilinen durumu”, Avrupa Patent Ofisi İnceleme Kılavuzu Kısım C, Bölüm IV, Parça 6 – ‘9’da ele alınmıştır: www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Not:
EPC'nin 55 inci maddesi, buluşu etkilemeyen açıklamalar bakımından çok sınırlı istisnalar ile ilgilidir. Buluşun daha önceden açıklanmasının, EPC'nin 54 üncü maddesine göre, tekniğin bilinen durumunun bir parçası olarak düşünülmeyen iki durum söz konusudur: Bunlar açıklamanın
(a) Başvuru sahibi veya onun yasal selefi aleyhine oluşan bir suistimal sonucu gerçekleşmesi veya
(b) başvuru sahibi veya onun yasal selefi tarafından, 22 Kasım 1928'de Paris’te imzalanan ve 30 Kasım1972'de revize edilen uluslararası sergilerle ilgili sözleşme kapsamındaki resmi veya resmi nitelikte sayılan uluslararası bir sergide teşhir edilmesi sonucu gerçekleşmesi.
Buluşu etkilemeyen açıklamalara ilişkin içtihada Avrupa Patent Ofisi Temyiz Kurulu’nun İçtihatları’ndan erişim sağlanabilir: I.C.1.7, sayfa 68-69: *http://www.epo.org/patents/appeals/case-law.html.*

EPO'nun bir Avrupa Patenti verebilmesi için buluşun, **başvurunun yapıldığı tarihte yeni olması gerekir.**

EPC'ye göre bir buluşun **yeni olması için tekniğin bilinen durumuna dahil olmaması gerekir** (EPC Madde 54(1)).

"Tekniğin bilinen durumu" Avrupa Patent başvurusunun başvuru tarihinden önce, yazılı veya sözlü tanıtım yoluyla ortaya konulmuş veya kullanım ya da başka herhangi bir biçimde açıklanmış olan toplumca erişilebilir her şeyi kapsar (EPC Madde 54(2)).

Yani "yenilik", **patent başvuru tarihinden önce buluşun kamuya açıklanmamış olması anlamına gelir.**

Not:

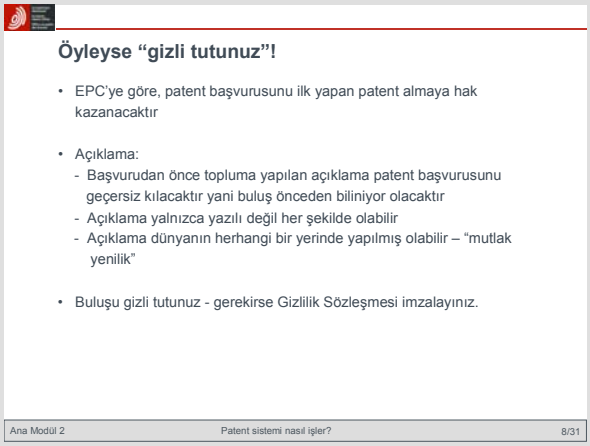
Öğrencilerin bu slayttan alması gereken anahtar mesaj, patent başvurusu yapmadan önce buluşu gizli tutmanın önemli olduğudur. Çünkü patent başvurusundan önce kamuya yapılan herhangi bir açıklama, patent verilmesini engelleyecektir. Bu mesaj, bir sonraki slaytta da vurgulanmaktadır.

Slayt 8

Öyleyse “gizli tutunuz”!

Bir buluş sahibi patent başvurusu yapmadan önce, buluşunu bir başkasıyla, örneğin potansiyel bir müşteri veya bir girişimci ile görüşme ihtiyacı duyarsa gizlilik sözleşmesi (non-disclosure agreement (NDA)) yardımına yetişebilir. Buluşunuz hakkında herhangi bir kişiye danışmak istiyorsanız mümkünse nitelikli bir avukata veya patent vekiline danışınız. İngiltere Fikri Mülkiyet Ofisi (UK-IPO), gizlilik anlaşmasına ilişkin faydalı bilgiler hazırlamıştır: *http://www.ipo.gov.uk/types/patent/p-applying/p-apply/p-cda.htm.*

Dünya çapındaki çoğu patent sisteminde “Başvuruyu ilk yapan” kuralının geçerli olduğuna ancak, ABD’de patent hukukunun, farklı bir yaklaşım olan “Buluşu ilk yapan” kuralına göre işlediğine dikkat ediniz. ABD, başvuruyu ilk yapan kuralından ziyade buluşu ilk yapan kuralını benimseyen bir kaç ülkeden biridir. Başvuruyu ilk yapan kuralı ile en erken başvuru tarihine sahip buluşa öncelik verilirken, Birleşik Devletler Patent ve Marka Ofisi (USPTO) bu önceliği buluşu ilk yapana vermektedir. Bu durumda buluşun ilk sahibinin belirlenebilmesi için başvuru tarihinden önce gerçekleştirildiği iddia edilen buluşa ait kanıtların sunulması gerekebilir. Bu konuyla ilgili detaylı bilgi, USPTO web sitesinde yer almaktadır: *http://www.uspto.gov/.*

Bu slayt, öğrencilere, patent başvuru tarihinden önce buluşları ile ilgili yapacakları açıklamaların patent başvurularını geçersiz kılabileceğini anlatmaktadır.

EPC çerçevesinde genel kurala göre belirli bir patente ilişkin olarak, patent başvurusunu ilk yapan patenti almaya hak kazanacaktır ancak, patent başvuru tarihinden önce buluşun, topluma açıklanmamış olması gerekir.

Açıklama:

- Başvurudan önce yapılırsa patent başvurusunu geçersiz kılacaktır - buluş önceden biliniyor olacaktır yani artık “yeni” sayılmayacaktır.
- Yalnızca yazılı değil her şekilde olabilir. Yazılı olarak (hiç kimsenin okumadığı bir yayında bile yazılı ise), sözlü olarak (bir sunumda veya derste), fiili kullanım veya satış ile.
- Dünyanın herhangi bir yerinde yapılmış olabilir. EPC’ye göre "mutlak yenilik" kuralı geçerlidir diğer bir değişle; dünyanın herhangi bir yerinde kamuya açıklanan tüm materyaller tekniğin bilenen durumuna dahil olur. Dolayısıyla, dünyanın herhangi bir yerinde yapılan her türlü açıklama buluşun yeniliğine zarar verebilir.

Bu nedenle, buradaki mesaj şu şekildedir: Patent başvurusu yapmadan önce, buluşunuzu, sözlü bile olsa, kimseye açıklamayınız. **Buluşunuzu gizli tutunuz** - **gerekirse** gizliliği garanti altına almak için **gizlilik sözleşmesi (NDA) imzalayınız** (özellikle başvuru öncesinde potansiyel müşterilerle görüşüyorsanız).

Slayt 9

Neler patentlenemez? (1)

EPC Madde 52(2)'de buluş niteliğinde sayılmayan ögeler sıralanmaktadır. Bunlar;

EPC Madde 52(2)(a)

Keşifler: Bilinen bir malzemenin veya maddenin yeni bir özelliği bulunduysa bu sadece bir keşiftir ve patentlenemez. Çünkü bu tür bir keşfin teknik bir etkisi yoktur ve dolayısıyla EPC'nin 52(1) inci maddesine göre bir buluş değildir. Ancak, söz konusu keşif pratik olarak kullanıma geçtiyse patentlenebilir bir buluştan bahsedilebilir. Örneğin, bilinen bir malzemenin mekanik şoka dayanabilmesinin keşfi patentlenemez ancak, bu malzemeden yapılan bir travers patentlenebilir: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2.2 (Examination practice), 2.3 (List of exclusions), 2.3.1 (Discoveries): www.epo.org>Patents>Law>Legal texts> Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Bilimsel Teoriler: Bunlar, keşiflerin daha genelleştirilmiş formlarıdır ve keşiflere uygulanan aynı prensipler uygulanır. Örneğin yarı iletkenliğin fizik teorisi patentlenemez ancak, yeni yarı iletken cihazlar ve bunların üretim yöntemleri patentlenebilir: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2.3 (List of exclusions) and 2.3.2 (Scientific theories): www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Matematik yöntemleri: Bu yöntemler, tamamen soyut veya fikri yöntemlere patent verilmemesi ilkesi ile ilgili belirgin örneklerdir. Örneğin, bölme işlemine yönelik bir kısayol yöntemine patent verilemez ancak, bu yönteme göre hesaplama yapan bir hesap makinesine patent verilebilir: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2.3 (List of exclusions) and 2.3.3 (Mathematical methods): www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

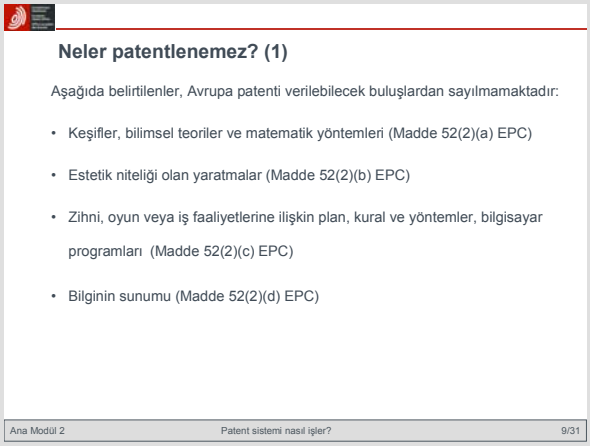
Madde 52(2)(b) EPC

Estetik niteliği olan yaratmalar: Maddedeki tanıma göre estetik niteliği olan yaratmalar, teknik yönü olmayan ve öznel değerlere sahip unsurların (örn: bir tablo veya heykel) tanımlanması ile ilgili yaratmalardır. Ancak, nesnenin aynı zamanda teknik özellikleri de varsa bu özelliklere patent verilebilir. Bir araba lastiği yüzeyi bu duruma örnek olarak verilebilir. Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2.3 (List of exclusions) and 2.3.4 (Aesthetic creations): www.epo.org>Patents>Law>Legal texts> Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Madde 52(2)(c)EPC

Zihni, oyun veya iş faaliyetlerine ilişkin plan, kural ve yöntemler: Bunlar, fikri veya soyut karaktere sahip unsurların diğer örnekleridir. Özellikle, bir dilin öğrenilmesi ile ilgili planlara, bulmaca çözme yöntemlerine, oyunlara (kurallarla tanımlanan soyut oluşumlara) veya ticari bir faaliyete ilişkin planlara patent verilmez. Ancak konu, söz konusu planın en azından bir kısmını gerçekleştirmeye yönelik bir cihazı veya teknik bir işlemi tanımlıyorsa, plan, cihaz veya işlem bir bütün olarak incelenmelidir: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2.2 (Examination practice) and 2.3.5 (Schemes, rules and methods for performing mental acts, playing games or doing business). See: www.epo.org>Patents>Law> Legal texts> Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Bu giriş dersi için opsiyonel olan bir sonraki slaytta, bilgisayar programları ayrıca ele alınacaktır.

EPC, buluşun tanımını yapmamaktadır ancak, Avrupa patenti verilebilecek buluşlar arasında yer almayan konular ile ilgili genel hatlarıyla bir liste sunmaktadır. Özetle, bu slaytta listelenen konu ve faaliyetler patentlenebilirliğin dışında kalır.

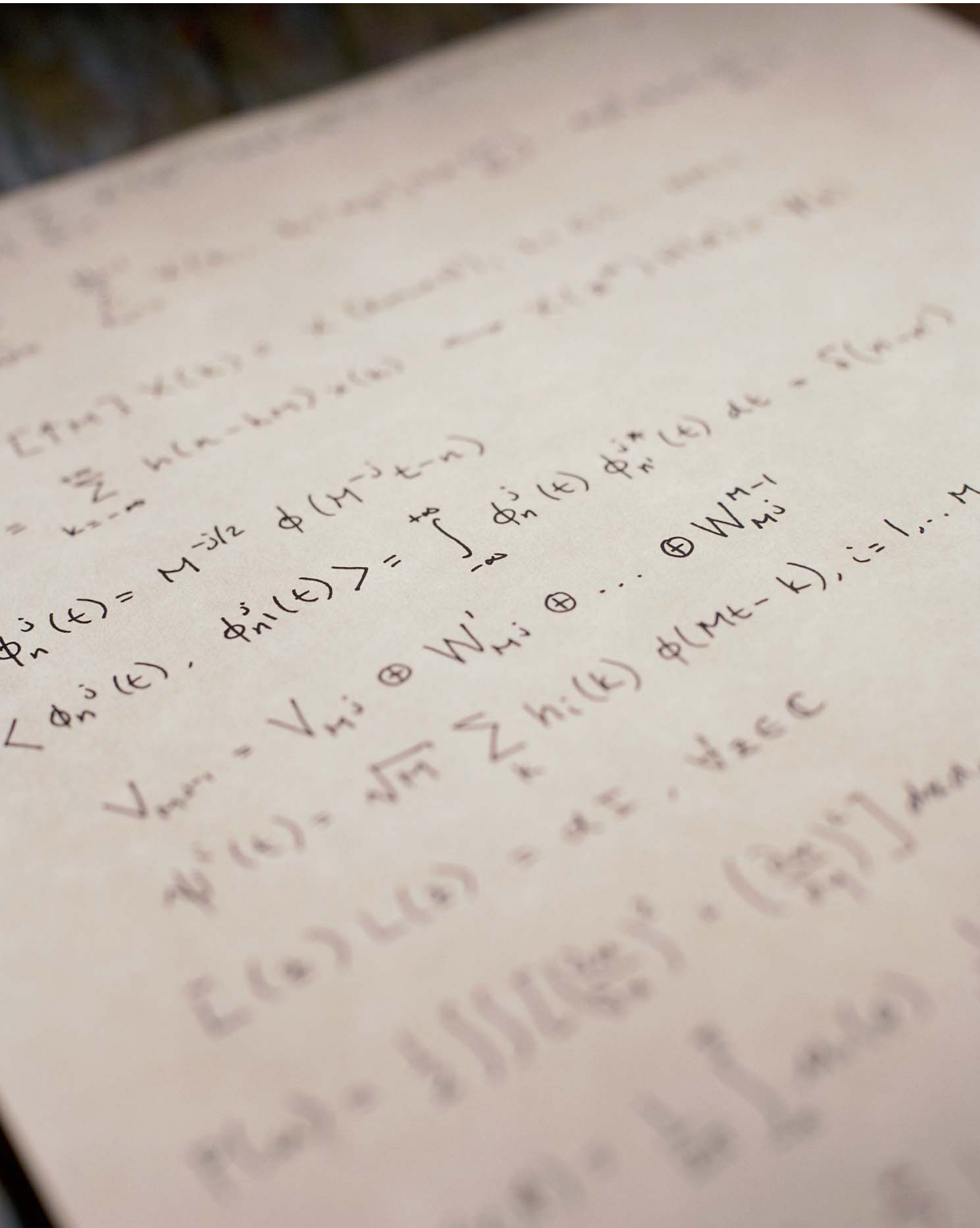
Ancak uygulamada, bir sonraki slaytta da görüleceği gibi patent verilemeyecek konu ve faaliyetler göründüğü kadar kısıtlayıcı olmayabilir.

Buluş sayılmayan farklı konu ve faaliyetlerle ilgili örnekler altyapısal bilgi kısmında yer almaktadır.

Madde 52(2)(d)EPC

Bilginin sunumu: Sadece bilginin içeriği ile tanımlanan bilginin sunumuna patent verilmez. Bu uygulama istemin yalnızca bilginin sunumuna (örneğin akustik sinyaller, sesli konuşmalar, görsel yayınlar konusu ile tanımlanan kitaplar, müzik parçaları ile tanımlanan gramofon kayıtları, uyarılarla tanımlanan trafik işaretleri) veya bilginin sunumu ile ilgili işlemlere ve cihazlara (örneğin yalnızca gösterilen veya kaydedilen bilgilerle tanımlanan göstergeler veya kaydediciler) yönelik olursa geçerlidir. Ancak, bilginin sunumu yeni teknik özellikler içeriyorsa, bilginin iletilmesini içeren veya bilginin sunumuna yönelik cihaz veya işlem içeren konulara patent verilebilir: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2.2 (Examination practice) and 2.3.7 (Presentations of information). See: www.epo.org>Patents>Law >Legal texts>Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Bu listede yer alanların tümü soyut (örneğin keşifler, bilimsel teoriler vb.) ve/veya teknik olmayan (örneğin estetik niteliği olan yaratmalar veya bilginin sunumu) konulardır. Bunların aksine, Madde 52(1)'e göre bir "buluş" hem somut olmalı hem de teknik özelliğe sahip olmalıdır. Bununla birlikte buluş, teknolojinin herhangi bir alanında olabilir. EPC'ye göre patentlenebilir olmayan konularla ilgili daha fazla bilgi için: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Chapter IV, 2.1 (Exclusions). See: www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

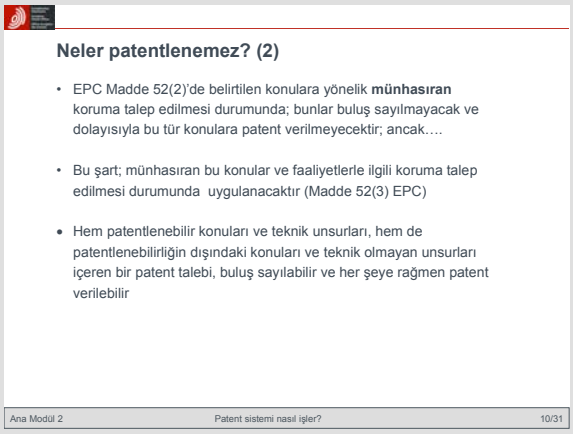
Slayt 10

Neler patentlenemez? (2)

6 numaralı slayta ilişkin notlardan da hatırlanacağı gibi patent korumasının sadece teknik yaratmalar için verilmesi Avrupa'da hukuki bir gelenek haline gelmiştir. Buluşun "teknik karaktere" sahip olması, "teknik öğreti" içermesi veya "teknik problemlere" "teknik çözümler" sunması, EPO'nun patentlenebilirlik kriterlerine yaklaşımında temel teşkil eder. Buluşun teknik yapısına ilişkin içtihata, Avrupa Patent Ofisi'nin Temyiz Kurulları'na ait İçtihatlardan ulaşılabilir: I.A.1, sayfa 1-10: *http://www.epo.org/patents/appeals/case-law.html.*

Patentlenebilirliğin dışında tutulan konulara ilişkin içtihata Avrupa Patent Ofisi'nin Temyiz Kurulları'na ait İçtihatlardan ulaşılabilir: I-A-1.6, sayfa 1-35: *http://www.epo.org/patents/appeals/case-law.html.*

Daha fazla bilgi için bkz: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2 (Inventions). See: www.epo.org>Patents>Law>Legal texts> Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Patent verilemeyecek konu ve faaliyetlerin listesi, göründüğü kadar kısıtlayıcı olmayabilir, çünkü:

- Doğrudan EPC'nin 52. Maddesinde listelenen konularla ilişkili bir patent talebi buluş olarak değerlendirilmeyecek ve dolayısıyla patent alamayacaktır, fakat…
- Yukarıda patentlenebilirliğin dışında tutulan konular, patent talebinin **"münhasıran"** sadece bu konu veya faaliyetler için yapılması durumunda uygulanır (bkz Madde 52(3) EPC). Şöyle ki;
- Hem patentlenebilir konuları ve teknik unsurları, hem de patentlenebilirliğin dışındaki konuları ve teknik olmayan unsurları içeren bir patent talebi buluş olarak değerlendiril**ebilir** ve her şeye rağmen patent alabilir. Başvurunun sadece bunun gibi konularda yapılması durumunda Madde 52(2) EPC uygulanır.

Not

Bir patent talebinin patentlenebilir olup olmadığını tespit etmek için "münhasırlığın" nasıl uygulandığına en iyi örnek bilgisayar programlarıdır. Bu örnek bir sonraki slaytta ayrıntılı olarak açıklanacaktır. Bu slayt, bu giriş dersi için opsiyoneldir.

Slayt 11 (opsiyonel)

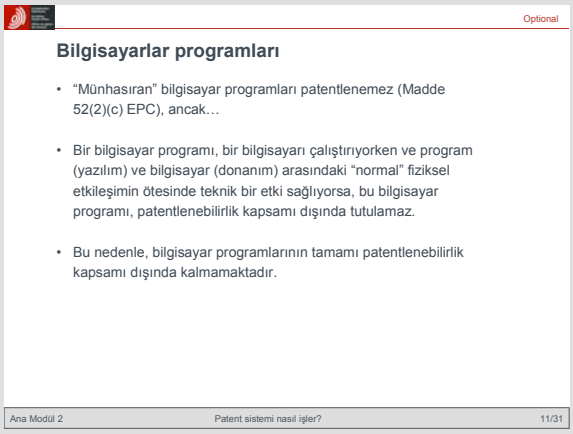
Bilgisayar programları

Patent başvurusunda, bilgisayar programlarının "münhasıran" talep edilmesi durumunda bu başvurunun EPC'ye göre nasıl buluş olarak değerlendirilmediği ders slaytlarında zaten açıklanmıştır. Ancak bu durum göründüğü kadar kısıtlayıcı olmayabilir. Çünkü bir bilgisayar programı bir bilgisayarı çalıştırırken, bilgisayar (donanım) ve program (yazılım) arasındaki "normal" bir fiziksel etkinin ötesinde bir teknik etkiye neden oluyorsa, EPC'nin 52 inci maddesine göre patentlenebilir. Bu tür bir teknik etkiye örnek olarak; programın, teknik bir prosesin kontrolünde veya teknik bir cihazın işletiminde kullanılması verilebilir. Programın etkisi altındaki bilgisayarın iç fonksiyonları da bu tür bir etkiye yol açabilir.

Bilgisayar programının kendisi patentlenebilirliğin dışında değilse programın kendisi, programı kaydeden bir veri depolama alanı olarak, bir bilgisayar sistemine ait bir parça olarak veya bir yöntem olacak şekilde istemler yazılabilir.

Dolayısıyla bilgisayar programları doğrudan patentlenebilirliğin dışında tutulamaz. Bilgisayar tabanlı buluşlara (computer implemented inventions) patent verilebilmesi ile ilgili daha fazla bilgi için: EPO Guide for Applicants, Part 1, How to get a European patent: Patentability, Invention: *http://www.epo.org/applying/european/Guide-for-applicants/html/e/ga_a_i.htm* and the Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 2.3.6 (Programs for computers): www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Not:
22 Ekim 2008 tarihinde, EPO Başkanı, Genişletilmiş Temyiz Kurulu'na (içtihat G 3/08), bilgisayar programlarının patentlenebilirliğine ilişkin temel bilgiler hakkında bir dizi soru iletmiştir. Bu soruların Genişletilmiş Temyiz Kurulu'na iletilmesi ile bu alandaki patentlenebilirlik limitleri konusunun daha netlik kazanacağı, kanunların uzmanlar tarafından uygulanmasının kolaylaşacağı ve bilgisayar programlarının patentlenebilirliği ile ilgili konularda hem başvuru sahiplerinin hem de kamunun daha fazla bilgi sahibi olmasının sağlanacağı ümit edilmekteydi. Bununla birlikte 12 Mayıs 2010 tarihinde Genişletilmiş Temyiz Kurulu, 22 Ekim 2008 de EPO Başkanı tarafından EPC Madde 112(1)'e göre yapılan atıfta farklı/çelişkili kararlar tanımlanmamış olması gerekçesiyle bunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. G 3/08 nolu içtihatta Genişletilmiş Temyiz Kurulunun görüş metnine EPO web sitesinden ulaşılabilir: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/DC6171F182D8B65AC125772100426656/$File/G3_08_Opinion_12_05_2010_en.pdf.*

Bir önceki slaytta belirtilen prensipleri uygulayarak, öğrencilere aşağıda belirtilen açıklamaları yapınız:

- “Münhasıran” bilgisayar programları patentlenemez (Madde 52(2)(c) EPC), ancak…
- Bir bilgisayar programı, bir bilgisayarı çalıştırıyorken ve program (yazılım) ve bilgisayar (donanım) arasındaki “normal” fiziksel etkileşimin ötesinde teknik bir etki sağlıyorsa, bu bilgisayar programı, patentlenebilirlik kapsamı dışında tutulamaz.

Not 1

Bu tür bir teknik etkiye örnek olarak; programın, teknik bir prosesin kontrolünde veya teknik bir cihazın işletiminde kullanılması verilebilir. Programın etkisi altındaki bilgisayarın iç fonksiyonları da bu tür bir etkiye yol açabilir - bilgisayar programının kendisi patentlenebilirliğin dışında değilse programın kendisi, programı kaydeden bir veri depolama alanı olarak, bir bilgisayar sistemine ait bir parça olarak veya bir yöntem olacak şekilde istemler yazılabilir.

- Bilgisayar programları bu nedenlerle doğrudan patentlenebilirlik kapsamı dışında kalmamaktadır.

Not 2

Bilgisayar programlarının patentlenebilirliği, altyapısal bilgiler kısmında daha ayrıntılı ele alınmıştır.

Slayt 12

Neler patentlenemez? (3)

Ticari olarak kullanımları **"kamu düzenine veya genel ahlaka"** aykırı olması nedeniyle patentlenebilirliğin dışında tutulan buluşlar genellikle biyoteknolojinin belirli alanları ile ilgilidir. Çünkü insan klonlama ile ilgili işlemlere, insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemlerine, insan embriyosunun sınai veya ticari amaçlarla kullanılmasına veya insan ya da hayvanlara önemli bir fayda sağlamaksızın, hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemlerine ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlara patent verilmez. Bkz: EPO Guide for Applicants, Part 1, How to get a European patent: Patentability, Invention: *http://www.epo.org/patents/Grant-procedure/Filing-an-application/European-applications/Guide-for-applicants.html.*

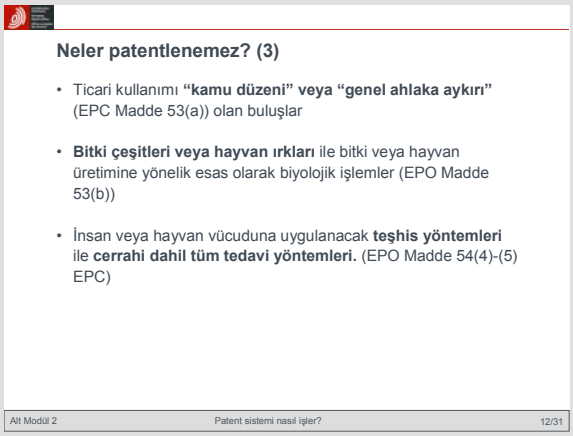
Ayrıca, bkz: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 4.8: www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*
Patentlenebilirliğin istisnaları Avrupa Patent Ofisi'nin Temyiz Kurulları'na ait içtihatlarda yer almaktadır.
I-B, sayfa 36-63:
http://www.epo.org/patents/appeals/case-law.html.

Not:
EPC'nin uygulama şeklini gösterir yönetmeliğin 28 inci maddesine göre (daha önce 23d): Madde 53(a)'ya göre özellikle aşağıda belirtilenlerle ilgili biyoteknolojik buluşlara Avrupa patenti verilmeyeceği belirtilmektedir:
(a) insan klonlama işlemleri,
(b) insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri,
(c) insan embriyosunun sınai ya da ticari amaçlarla kullanılması,
(d) insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbi fayda sağlamaksızın, hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlara.

28 inci maddenin tam metnini EPO Web sitesinde bulabilirsiniz: *http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/epc/2000/e/r28.html.*

Özellikle insan embriyosuna zarar vermesi kaçınılmaz bir yöntemle hazırlanan ürünlerle ilgili (kök hücre çalışmaları için) bir başvuruya Madde 28(c)'ye göre patent verilip verilmeyeceği sorusu, G2/06 davası çerçevesinde EPO'nun Genişletilmiş Temyiz Kuruluna iletilmiştir. Genişletilmiş Temyiz Kurulu'nun 25 Kasım 2008 tarihli G2/06 sayılı dava ile ilgili kararı EPC Yönetmelik Madde 28(c)'nin, başvurunun yapıldığı tarihte – başvuruda açıklandığı şekilde – sadece insan embriyosunun yok edilmesini içeren bir metotla elde edilen ürünleri, söz konusu metot istemlerin bir parçası olmasa bile, bahsedilen ürünlere yönelik istemlerin patentlenmesini yasakladığını teyit etmiştir. Kararın tam metnine *http://archive.epo.org/epo7pubs/oj009/05_09/05_3069.pdf.* adresinden ulaşılabilir.

Bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler patentlenebilirliğin dışında tutulmuştur (Madde 53(b) EPC). Bitki çeşitlerine ilişkin olarak AB hukukunda ve çoğu üye ülkede ayrı bir koruma şekli mevcuttur. Bir bitki veya hayvan üretim yöntemi, çaprazlama veya seleksiyon gibi tamamen doğal yolları içeriyorsa bu, esas olarak biyolojik sayılır. Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler patentlenebilirliğin dışında tutulmaz. Genel olarak biyoteknolojik buluşlar da patentlenebilir ancak, bunların daha önce doğada var olsa bile, doğal çevresinden izole edilmiş veya teknik bir işlem ile üretilmiş olan biyolojik bir materyal ile ilgili olması gerekmektedir.
Bkz: EPO Guide for Applicants, Part 1, How to get a European patent: Patentability, Invention: *http://www.epo.org/patents/Grant-procedure/Filing-an-application/European-applications/Guide-for-applicants.html.*

EPC Madde 52'ye göre "münhasıran" talep edilen ve Avrupa patenti verilebilir buluşlardan sayılmayan konular veya faaliyetlerin listesine ek olarak, aşağıda belirtilen kategorilere giren buluşlar da patentlenebilirlik kapsamı dışında tutulmaktadırlar:

- Ticari kullanımı "**kamu düzeni" veya "genel ahlaka aykırı**" olan buluşlar (örneğin insan klonlama veya insan embriyosunun ticari veya sınai amaçlarla kullanımı-EPC Yönetmelik Madde 28) – Bu durum, EPC Madde 53(a)'da düzenlenmiştir.

- **Bitki çeşitleri veya hayvan ırkları** ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler ("mikrobiyolojik işlemler ve bu işlemler sonucu elde edilen ürünlerin hariç tutulmamasına rağmen) – Bu durum, EPC Madde 53(b)'de düzenlenmiştir.

- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak **teşhis yöntemleri ile cerrahi dahil tüm tedavi yöntemleri.** (ancak, bu yöntemlerde kullanılacak madde veya terkipler örn: ilaçlar veya cerrahi araçlar patentlenebilir-hariç tutulmamaktadır) – Bu durum, EPC Madde 53(c) ve Madde 54(4)-(5)'de düzenlenmiştir.

Daha fazla bilgi için bkz. Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter IV, 4.6: www.epo.org > Patents > Law > Legal textzs > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*
Law > *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Not:
Patentlenebilir nitelikte olan bitki ve hayvanlar ile patentlenemez nitelikte olan bitki çeşitleri ve hayvan ırkları arasındaki ayrımı yapabilmek önemlidir. T 315/03 sayılı davada, EPO Teknik Temyiz Kurulu, patentlenebilirliğin istisnalarının çok sınırlı olması gerektiğini ve hayvan ırklarının, patentlenebilirliğin dışında tutulmasının genel olarak hayvanların patentlenebilirliğini kısıtlamadığını doğrulamaktadır. Kararın tam metnine,*http://archive.epo.org/epo/pubs/0j0006/01_06/01_0156.pdf.* adresinden ulaşabilirsiniz

Not:
Esas olarak biyolojik işlemlere yönelik patentlenebilirliğin istisnalarının kapsamı, G1/08 sayılı dava çerçevesinde EPO Genişletilmiş Temyiz Kurulu'na iletilmiştir Kurul, insan müdahalesi olmadan sadece doğada oluşan bir fenomeni yansıtması ve karşılık gelmesi koşuluyla, bitki üretimi için çaprazlama ve seleksiyon basamaklarını içeren mikrobiyolojik olmayan usullerin, EPC Madde 53(b)'nin istisnasının kapsamı içinde kalıp kalmayacağını değerlendirecektir. Sözlü görüşmeler 20-21 Temmuz 2010 da yapılmıştır. *http://www.epo.org/patents/appeals/eba-decisions/pending/proceedings.html*

İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak **teşhis yöntemleri** ile **cerrahi dahil tüm tedavi yöntemleri** patentlenebilirlik kapsamı dışında tutulmaktadır. Ancak, bu tür yöntemlerde kullanılan madde veya terkipler (örn: ilaçlar veya tıbbi aletler) hariç tutulmamaktadır. Madde ve terkipler için EPC'nin yenilik kriteri farklı bir şekilde uygulanmaktadır. Tekniğin bilinen durumuna dahil bir madde veya terkibin daha sonraki yeni bir tıbbi veya veteriner kullanımı yeni ve buluş basamağına sahip olması koşuluyla patentlenebilir. Bkz: EPO Başvuru Sahipleri Kılavuzu, Kısım 1, Bir Avrupa patenti nasıl alınır: Patentlenebilirlik, Buluş: *http://www.epo.org/ patents/Grant-procedure/Filling-an application/European-applications/Guide-for-applicants.html*

Not:
Patentlenebilirliğin cerrahi dahil tüm tedavi yöntemlerine ilişkin istisnası ile ilgili EPO Genişletilmiş Temyiz Kurulu'da görüşülen G1/07 nolu davanın Temyiz Kurulu kararına *http:/documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf7o/cdd5fboc3153egc3c12576cb00563d2d$FILE/G1_07_en.pdf.*
adresinden ulaşabilirsiniz.

Patentlenebilirliğin dozaj rejimine ilişkin istisnası ile ilgili EPO Genişletilmiş Temyiz Kurulu'nda görüşülen G2/08 nolu davanın Temyiz Kurulu kararına *http://archive.epo.org/epo/pubs/0j0006/10_10/10_4560.pdf.* adresinden ulaşabilirsiniz

Slayt 13

Patentin sağladığı haklar nelerdir?

Avrupa patentinin süresi, başvuru tarihinden itibaren 20 yıldır (EPC Madde 63(1)). Ancak, EPC 63(1)'inci maddesinin hiçbir hükmü, bir Üye Devletin Avrupa Patentinin süresini uzatmasını sınırlandırmaz veya aynı koşullar altında ulusal patentlere uygulanan sürenin uzatılmasına engel değildir. Bu koşullar şunlardır: (a) O Devleti etkileyen bir savaş durumunun veya benzer acil şartların dikkate alınması (b) Avrupa patentinin konusu bir ürün, ürünün üretimi için bir yöntemi veya ürünün kullanımı, o ülkede piyasaya çıkartılmadan önce yasa gereği bir idari yetki prosedüründen geçirilmesi (EPC Madde 63(2)).

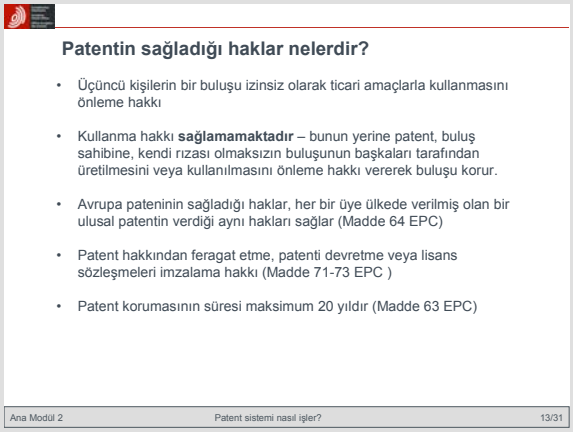
EPC'nin 63 üncü maddesinin tam metnine EPO web sitesinden ulaşabilirsiniz: *http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/epc.html*

EPC'nin 64 üncü maddesinin tam metnine EPO web sitesinden ulaşabilirsiniz: *http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/epc.html*

Tıbbi ürünler ve bitki koruma ürünleri için, buluşun 20 yıllık koruma süresini en fazla 5 yıl daha uzatmak söz konusu olabilir. Bu uygulama, ilgili resmi kurumun ürünü onaylaması için gereken süreyi karşılamak için yapılmaktadır. Çünkü patent sahibi ürünü piyasaya sunmadan önce uzun bir onay sürecinden geçerek ürünün güvenilirliğini garanti etmelidir. Bu ek koruma süresi, EC yönetmelikleri çerçevesinde sunulan ek koruma belgeleri ile sağlanmaktadır ve patent korumasının verildiği EPC'ye üye ülkelerin ulusal Patent Ofisleri'ne başvuruda bulunularak talep edilebilir.

Tıbbi ilaç ürünleri için ek koruma sağlayan belgenin düzenlenmesi hakkında Konsey'in 18 Haziran 1992 tarihli ve1768/92 sayılı düzenlemesi (EEC): *http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992R1768:EN:NOT*

Bitki koruma ürünlerine yönelik ek koruma belgesinin düzenlenmesi hakkında Avrupa Parlamentosunun 1610/96 sayılı (EC) ve Konseyin 23 Temmuz 1996 tarihli düzenlemesi: *http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996R1610:EN:NOT*

Patent, patent sahibine **buluşunun üçüncü kişiler tarafından izinsiz olarak ticari amaçlarla kullanılmasını engelleme** hakkı veren yasal bir mülkiyettir. Bu nedenle patent, bir kullanım hakkı değildir. Patent, patent sahibine kendi izni olmaksızın buluşunun başkaları tarafından üretilmesini veya kullanılmasını önleme hakkı vererek buluşu korur. Patent sahibi, kendisinin izni olmaksızın belirli faaliyetlerde bulunan (örn: patentli ürünü üreten, patentli yöntemi kullanan, satışa sunan, satan veya ithal eden) kişileri engelleyebilecek münhasır haklara sahiptir.

Avrupa patentinin sağladığı haklar, EPC 64 üncü maddede düzenlenmiştir. Bu maddeye göre “(1) Bir Avrupa patenti, Avrupa Patent Bülteninde verilişine ilişkin ilanın yayın tarihinden itibaren, patentin verildiği üye ülkelerde patent sahibine, **o ülkede verilmiş olan bir ulusal patentin verdiği aynı hakları sağlar** ve (3) Bir Avrupa patentine tecavüz, ulusal kanunlara göre değerlendirilir.”

Not:
Madde (3)’te belirtilen tecavüz konusuna, dersin sonunda değinilecektir.

Patent sahibi ayrıca, **patent hakkından vazgeçme, patenti devretme veya lisans sözleşmeleri imzalama hakkına sahiptir**. Bu derste daha sonra göreceğimiz gibi bu haklar, buluş sahibini ödüllendirdiği için ve bunu yaparken inovasyonu da teşvik ettiği için önem arz etmektedir. Bu haklar, EPC Madde 71-73’de düzenlenmiştir.

Bir patentin sağladığı koruma, sınırlı bir süre içindir. Patent korumasının süresi başvuru tarihinden itibaren en fazla **20 yıldır** ve bu süreden sonra patentte açıklanan buluşu herkes kopyalayabilir. Avrupa patentinin süresi, EPC Madde 63’te düzenlenmiştir.

Slayt 14

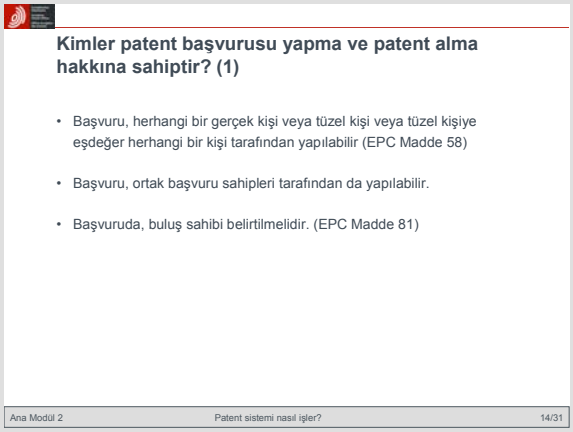
Kimler patent başvurusu yapma ve patent alma hakkına sahiptir? (1)

Kimlerin Avrupa patent başvurusu yapma ve Avrupa patenti (EPC Madde 58-61) alma hakkına sahip olduğu hakkında daha fazla bilgi için bkz. Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part A, Chapter II, 2 (Persons entitled to file an aplication): www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Başvuru sahibinin birden fazla olması (EPC Madde 59) ve başvuruda ortak bir temsilci belirtilmemesi durumunda, EPC'nin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğinin 151 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre dilekçede ismi ilk belirtilen başvuru sahibi, ortak temsilci olarak kabul edilecektir.

Bununla birlikte, ilk ismi belirtilen başvuru sahibi profesyonel bir temsilci atamadıkça, başvuru sahiplerinden birinin profesyonel bir temsilci ataması durumunda bu temsilci, ortak temsilci olarak kabul edilecektir. İtiraz veya görüş bildirmek için birlikte başvuran üçüncü kişiler için veya Avrupa Patentinin ortak sahipleri için de aynı durum geçerli olacaktır. Bkz: EPC'nin Uygulama Şeklinin Gösterir Yönetmeliğin 151 inci maddesi: *http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/html/epc/2000/e/r122.html.*

Avrupa Patent hakkı ile ilgili içtihat, Avrupa Patent Ofisi Temyiz Kurulu'nun İçtihatlarında, V, sayfa 643'de yer almaktadır; *http://epo.org/patents/appeals/case-law.html.*

Avrupa patent **başvurusu**, **uyruk ve ikametgah veya ticari faaliyette bulunulan yere bakılmaksızın,** her türlü gerçek ve tüzel kişi tarafından ve tabi olduğu hukuka göre tüzel kişilerle eşit sayılan herhangi bir kişi tarafından yapılabilir. Bu durum, EPC Madde 58'de düzenlenmiştir.

Avrupa patent başvurusu, **birden çok başvuru sahibince müştereken** veya belirlenmiş farklı üye ülkelerden birden çok başvuru sahibi tarafından **yapılabilir**. Bu durum EPC Madde 59'da düzenlenmiştir. Bir Avrupa patentinin başvuru sahipleri veya patent sahipleri farklı ülkeler için aynı değilse, onlar Avrupa Patent Ofisi nezdinde işlemler için ortak başvuru sahipleri olarak dikkate alınacaklardır. Bu durum EPC Madde 118'de düzenlenmiştir.

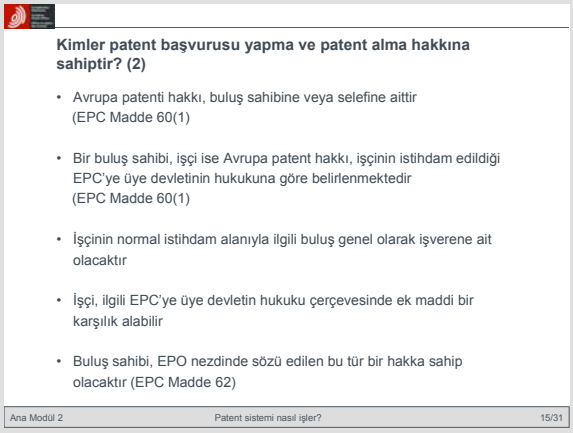
Avrupa patent başvurusunda **buluş sahibinin belirtilmesi gerekir** (patentin verilmesi için başvuruda bulunan kişi buluş sahibinin işvereni olsa bile). Bu durum, EPC Madde 81'de düzenlenmiştir.

Buluş sahibi bir çalışan ise EPC'ye göre ne olacağına bir sonraki slaytta daha detaylı olarak değinilecektir.

Slayt 15

Kimler patent başvurusu yapma ve patent alma hakkına sahiptir? (2)

Not:
Avrupa Patentinin Verilmesi Hakkı ile ilgili Kararların Tanınması ve Yargı Yetkisi Hakkındaki Protokolde (Tanıma Protokolü), bir Avrupa patent başvurusunun, başvuru yapma yetkisi olmayan bir kişi tarafından yapıldığı durumlarda, yargı yetkisine sahip olan merciler belirlenmiştir:
http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/epc/2010/e/ma4.html.

Buluşu yapan kişi başvuru sahibi olsa da olmasa da, patent verildiğinde, patentin sahibi için aşağıdaki şartlar geçerli olacaktır.

- Avrupa patent hakkı, buluşu yapana veya onun halefine ait olacaktır. Bu durum, EPC Madde 60(1)'de düzenlenmiştir. Ancak buluş sahibi bir işçi ise durum daha da zorlaşacaktır…

- Buluş sahibi bir işçi ise, Avrupa patent hakkı, işçinin esas olarak istihdam edildiği EPC'ye üye devletin hukukuna uygun olarak belirlenir. Şayet işçinin esas olarak istihdam edildiği ülke tespit edilemezse işçinin bağlı olduğu iş yerine sahip olan işverenin içinde bulunduğu devletin hukuku esas alınacaktır. Bu durum da EPC 60(1)inci maddesinde düzenlenmiştir.

- Genel olarak, çalışanın normal istihdam alanı ile ilgili buluş, işverene ait olacaktır ancak işçi, ek maddi bir karşılık alabilir (ilgili EPC üyesi ülkenin kanununa bağlı olarak).

- Ancak buluşu yapan, başvuru sahibi veya Avrupa patentinin sahibi olmasa bile, söz konusu kişilere karşı EPO nezdinde belirtilme hakkına sahiptir. Bu durum, EPC Madde 62'de düzenlenmiştir.

Slayt 16

Bir patent başvurusunda neler açıklanmalıdır?

Tarifnamenin içeriği için gereklilikler EPC'nin Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmeliğinin 42 nci maddesinde düzenlenmiştir.

Madde 42
Tarifnamenin İçeriği

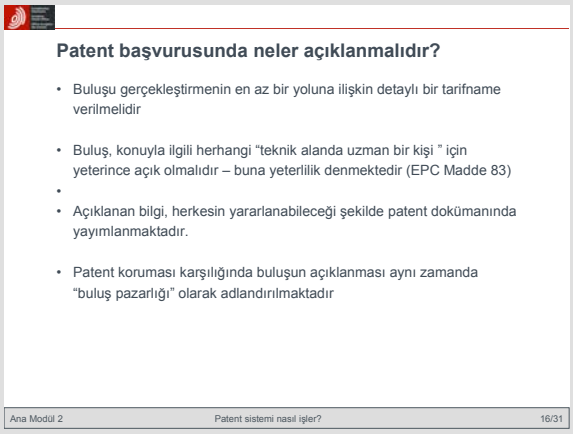
(1) Tarifnamede,
(a) buluşun ilgili olduğu teknik alan belirtilir,
(b) buluşun anlaşılmasını kolaylaştıracak ve araştırma raporu düzenlenmesi ve incelenmesi için başvuru sahibinin bildiği kadarıyla tercihen ilgili tekniğin bilinen durumunu yansıtacak dokümanlar belirtilir,
(c) talepte bulunulduğu haliyle, teknik sorun diye açıkça ifade edilmese bile teknik problemin ve çözümünün anlaşılabileceği şekilde buluş açıklanır ve tekniğin bilinen durumuna atıfta bulunularak buluşun var ise avantajları belirtilir,
(d) varsa resimlerdeki şekiller kısaca açıklanır,
(e) uygun olması durumunda örnekler kullanarak ve resimlere atıfta bulunarak talep edilen buluşun gerçekleştirilmesinin en az bir yolu açık biçimde tanımlanır,
(f) buluşun, doğası gereği ve tanımlanmasından dolayı belirgin olmadığı durumda, buluşun sanayide uygulama şekli açık biçimde belirtilir

(2) Buluşun doğası gereği dolayı farklı bir anlatım şekli buluşun daha iyi anlaşılmasını sağlamadıkça tarifname,1 inci paragrafta belirtilen tarz ve düzende sunulacaktır.

Kaynak: *http://www.epo.org/law-practice/ legal-texts/html/epc/2010/e/r42.html*

Daha fazla bilgi için bkz. Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter II, 4: www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Açıklamanın yeterliliği hakkındaki içtihat, EPO Temyiz Kurulu İçtihatları II.A.1 to 7, sayfa 229-251'de yer almaktadır. *http://eee.epo.org/patents/appeals/case-law.html.*

Buluşu gerçekleştirmenin en az bir yoluna ilişkin detaylı bir tarifname verilmelidir.

Patent başvurusunda anlatılan bilgi, **konusunda uzman olan bir kişinin** onu uygulayabileceği şekilde açık ve tam olarak verilmelidir (EPC Madde 83). Böylece, buluşa ait konu, patentin süresi sona erdiğinde yaygınlaşabilir ve başkaları tarafından tekrar edilebilir. Patent uzmanı, bu nedenle, başvuruda açıklanan bilginin buluşu yapmak için yeteri kadar açık olup olmadığına dikkatle bakacaktır. **Buna "yeterlilik" denir.**

Patent koruması karşılığında patent sahibi, buluşun detaylarını açıklamalıdır. Bu sayede, buluşa ait konu, patentin süresi sona erdiğinde yaygınlaşabilir ve başkaları tarafından tekrar edilebilir.

Açıklanan bilgi patent dokümanında yayımlanır ve böylece herkes bundan faydalanabilir.

Bu bilginin açıklanmasının amacı genelde aşağıdaki şekilde ifade edilmektedir. **Patent koruması karşılığında buluşun açıklanması aynı zamanda "buluş pazarlığı" olarak adlandırılmaktadır.** Diğer bir deyişle, patentin verilmesi ile patentin sağladığı haklara sahip olacak başvuru sahibi ile şimdiye kadar bilinmeyen bu bilginin açıklanmasından faydalanacak olan topluluk arasında yapılan pazarlıktır.

Slayt 17

Ticari sırlar patentlere alternatif olabilir mi?

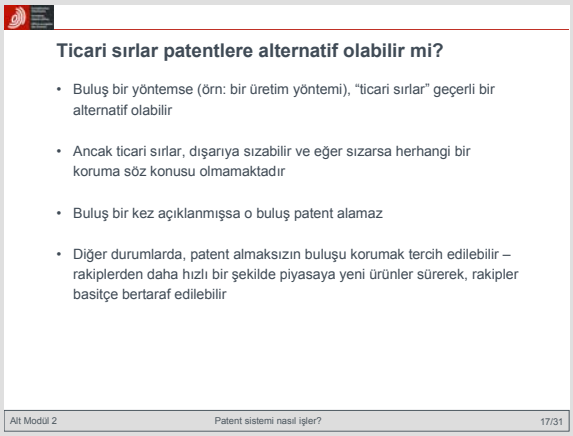
Bazı buluş sahipleri bir buluşun patentini almak yerine buluşu gizli tutmayı tercih etmektedirler.

Buluşun gizli tutulması, patent maliyetinden ve aynı zamanda buluşun rakiplere açıklanmasından kaçınmak için diğer bir seçenektir. Bu seçenek özellikle gözlem yapmanın veya son üründen yola çıkarak tersine mühendislik uygulamanın zor olduğu üretim sürçlerinde faydalı olmaktadır. Dolayısıyla bir ticari sır, patentle sınırlı bir süre için koruma alma veya bilginin açıklanmasından kaçınma avantajı sağlayabilir.

Bir ticari sırrın sağlayacağı hukuki korumadan faydalanmak için makul çaba harcamak gerekecektir. Bir buluşun gizli tutulması biraz masraflı olacaktır (en azından çalışanlarla ve ortaklarla gizlilik sözleşmeleri imzalama masrafları bulunmaktadır). Ticari sır hukuku, bir miktar koruma sağlasa da bunu uygulamak zordur. Rakiplerin, ticari sırlarınıza ilişkin bilgileri elde etmek amacıyla yasadışı araçlar kullandığını ispatlamanız gerekmektedir.

Rakipler, buluşa tersine mühendislik uygulayabileceğinden veya bağımsız olarak aynı buluşu geliştirebileceğinden bir buluşun gizli tutulması riskli de olabilir. Rakipler buluşa ilişkin patent başvurusu yapabilir ve sonrasında buluş sahibinin güvendiği ticari sırlarını bile geliştirmesini engelleyebilirler.

Buluşu gizli tutmanın başka bir dezavantajı ise genellikle sır tutmanın gerçekten zor olmasıdır. 1985'te (bilginin internet ortamında hızlıca yayılmasından ve bilgisayar güvenlik problemlerinin, büyük çapta sanayi casuslukları için kullanılmasından önceki bir dönemde) yapılan bir araştırmada, yeni ürünlere ve yöntemlere ait bilgilerin ortalama bir yıl içinde rakipler tarafından ulaşılabilir olduğunu ortaya konmuştur (Mansfield, 1985: “How rapidly does new industrial knowledge leak out? Journal of Industrial Economics, December 1985).

Buluş bir ürünse, ürüne tersine mühendislik uygulanarak buluşun ne olduğu bulunabileceğinden patent dışında bir alternatif olmayabilir. Ancak…

Buluş, bir usulse (örn: bir üretim yöntemi) "ticari sırlar" geçerli bir alternatif olabilir. Bu durumda son üründen yola çıkarak üretim yöntemini keşfetmek basit bir şekilde mümkün olamayacağı için buluş sahibi, patent almak yerine buluşunu gizli tutmaya karar verebilir.

Ancak, ticari sırlar ile ilgili bir risk söz konusudur; **ticari sırlar dışarıya sızabilir ve bu durumda herhangi bir koruma söz konusu olmamaktadır.**

Ayrıca, buluş bir kez açıklanmışsa, patentlenemez. Buluş daha önceden açıklanmışsa, patent almak için artık geç olacaktır.

Ticari sırlara güvenmenin dışında, rakiplerden önde olmak için inovasyon sürecinin hızına güvenmek de başka bir seçenek olarak tercih edilebilir. Yani patent almadan buluş yapmaya devam etmek tercih edilebilir. Piyasaya rakiplerden daha hızlı şekilde yeni ürünler sürerek rakiplerin önüne geçilebilir.

Slayt 18

Patent başvurusu nereye yapılabilir?

Hangi ülkede koruma isteniyorsa patent, o ülkede alınmalıdır. Başvuru sahibi, ulusal patentin ilk başvuru tarihinden itibaren 12 ay içinde, tüm dünyadaki herhangi bir başka patent ofisinde aynı buluşa ilişkin patent başvurusunda bulunabileceği anlamına gelen "rüçhan hakkı"na sahip olacaktır. Ancak, bir yıldan daha fazla zaman geçtiğinde kendi önceki patent başvurusu, tekniğin bilinen durumu olarak değerlendirilecek ve buluşun yeniliğini yok edecektir. Patent başvurusunun nerede yapılacağına karar verirken akılda bulundurulması gereken birkaç unsur vardır. Başvuru sahipleri genellikle (1) üretim yaptıkları ülkelerde; (2) ürünlerini sattıkları ülkelerde ve (3) patente tecavüz eden ürünlerin üretildiği ülkelerde koruma almak isteyeceklerdir.

Patent başvuruları aşağıdaki patent ofislerine yapılabilir:

Ulusal patent ofisleri

Patent koruması, sadece birkaç Avrupa ülkesinde talep ediliyorsa, ulusal rotayı seçmek ve bu ülkelerdeki ulusal fikri mülkiyet ofislerine başvuru yapmak mümkün olabilir. Başvuru Sahipleri İçin Kılavuzda, başvuru sahibinin Avrupa ve ulusal prosedürler arasındaki seçimini etkilemesi muhtemel başlıca hukuki ve ekonomik faktörler özetlenmektedir: EPO Guide for Applicants, Part 1, How to get a European patent: A-IV (Choosing a route: national, European or international). See: www.epo.org > Patents > Grant procedure > Filing an application > European applications > Guide for applicants: *http://www.epo.org/patents/Grant-procedure/Filing-an-application/European-applications/Guide-for-applicants.html.*

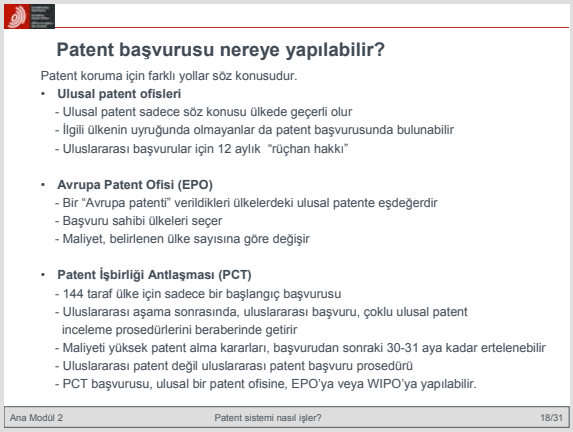
EPO'ya üye devletlerin ulusal patent kanunları, patent verilebilirlik kriterleri açısından EPC ile büyük ölçüde uyumlu hale getirilmiştir. Ne var ki ulusal yol tercih edildiğinde her birinin koruma kapsamının belirlenmesinde farklı olan ulusal kanunlar geçerli olacaktır. Bkz: www.epo.org>Patents>Grant procedure>Filing an application > National applications: *http://www.epo.org/Grant-procedure/Filling-an-application/ national-applications/guide-for-applicants.htm.*

Sınai Mülkiyetin Korunmasına ilişkin Paris Sözleşmesinde, ulusal muamelenin ilkeleri belirlenmiştir (Madde 2) buna göre; patent korumasının talep edildiği ülkenin uyruğunda olmayanlar, Paris Birliğine üye başka bir ülkenin uyruğunda olmaları kaydıyla patent başvurusunda bulunabilir. Paris Sözleşmesi ayrıca bir patent başvurusu için; ilk başvuru tarihinden itibaren (Madde 4C(2))12 aylık bir rüçhan hakkı sağlamaktadır (Madde 4C(1)): *http://www.wipo.int/treaties/en/ip/paris/ trtdocs_w0020.html.*
Paris Sözleşmesinin 173 akit tarafı bulunmaktadır (30 Kasım 2010) : *http://www.wipo.int/treaties/en/ ShowResults. jsp?country_id=ALL&start_ year=ANY& end_year=ANY&search_what=C&treaty_id=2*

Avrupa Patent Ofisi

Avrupa patentleri, EPC'ye üye 38 ülke için verilebilir ve başvuru sahibinin talebi üzerine Bosna-Hersek ve Sırbistan'ı kapsayacak şekilde genişletilebilir (30 Kasım 2010 itibariyle). Bkz: www.epo.org>Patents> Grant procedure>Filing an application>European applications: *http://www.epo.org/Grant-procedure/Filling-an-application/European-applications.htm*.

EPC ile, tek bir başvurusuya dayanarak patentlerin verilmesi için tek bir Avrupa prosedürü oluşturulmuş ve üye ülkelerdeki buluşlara daha kolay, daha ucuz ve daha güçlü koruma sağlanması amacıyla tek bir patent kanunu düzenlenmiştir. EPC'nin yapısı ve amaçları hakkında daha fazla bilgi için bkz: EPO Guide for Applicants, Part 1, How to get a European patent: A-II (Nature and purpose of the European Patent Convention).

Patent korumasına yönelik farklı yollar mevcuttur ve izlenecek en iyi yol, buluşa ve buluşun satılabileceği pazara bağlıdır. Söz konusu seçenekler aşağıda belirtilmiştir:

Ulusal patent ofisleri

- Bir buluşa yönelik patent koruması sadece birkaç Avrupa ülkesinde talep ediliyorsa en iyi seçim; ulusal yolu seçmek ve koruma talep edilen ülkelerin fikri mülkiyet ofislerine doğrudan başvuru yapmaktır.
- İlgili ülkenin uyruğunda olmayanların patent başvuru hakkı, Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına İlişkin Paris Sözleşmesi'nin 2 inci maddesinde düzenlenmiştir.
- Uluslararası başvurular için mevcut olan 12 aylık "rüçhan hakkı", Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına İlişkin Paris Sözleşmesi'nin 4C maddesinde düzenlenmiştir.

Avrupa Patent Ofisi (EPO)

- EPO, EPC'ye üye 38 ülke için verilecek Avrupa patentleri için yapılan başvuruları kabul eder ve koruma, başvuru sahibinin isteği üzerine Bosna-Hersek ve Sırbistan'ı kapsayacak şekilde genişletilebilir (30 Kasım 2010 itibariyle).

Patent İşbirliği Antlaşması (PCT)

- PCT prosedürü, daha sonra birçok ulusal patent başvurusuna dönüşen tek bir başvuru yapılmasına olanak sağlar.
- PCT seçeneğinin avantajlarından biri, maliyetli patent kararlarının, çoğu ülkede ertelenebilir olmasıdır: uluslararası başvuru tarihinden itibaren veya rüçhan talebi varsa rüçhan tarihinden itibaren 30 ay sonra uluslararası aşama sona erer ve uluslararası başvuru, ulusal ve bölgesel aşamaya geçer.

- *http://www.epo.org/appliying/ european/Guide-for-applicants/html/e/ ga_a_ii.htm.*

EPC'ye üye ülkelerin tam listesi için bkz: *http://www.epo.org/about-us/epo/member states.html*

Avrupa patenti, EPO tarafından verilir ancak bu patent, patent verildiği zaman patent sahibinin buluşunu korumayı belirlediği tüm ülkelerde geçerli olan bir Avrupa patenti haline gelir. Patentin maliyeti, patent sahibinin belirlediği ülke sayısına bağlıdır. Patent sahipleri, hangi ülkelerde Avrupa patentinin korumasına sahip olmak istediklerini belirleyecektir. Bir Avrupa patentinin verilmesinden sonra patentin verilmesine itirazda bulunulabilir ve patent sahibi tarafından kısıtlama/hükümsüzlük talebinde bulunulabilir. İtiraz ve kısıtlama/hükümsüzlük daha sonra bu derste tartışılacaktır. Tecavüz ve geçersizlik işlemlerine EPO değil, işlemin doğduğu ülkenin (veya ülkelerin) ulusal mahkemesi bakmaktadır. Tecavüz ve geçersizlik işlemleri de daha sonra bu derste tartışılacaktır.

Patent İşbirliği Antlaşması (PCT), daha sonra birçok ulusal patent başvurusuna dönüşen tek bir başvuru yapılmasına olanak sağlar. PCT'ye taraf 144 ülke bulunmaktadır (30 Kasım 2011 tarihi itibariyle): *http://www.wipo.int/treaties/en/ShowResults*.jsp ?lang=en&treaty_id=6

EPO, kapasitesi çerçevesinde belirlenen veya seçilen ofis sıfatlarıyla kabul ofisi, uluslararası araştırma ve ön inceleme otoritesi olarak PCT yoluyla yapılan patent başvurularını kabul etmektedir. PCT başvurusu sonucunda "uluslararası patent" verilmez, bundan ziyade başvuru, birbirinden ayrı ulusal patentlere dönüşür. Dolayısıyla, PCT başvurusunun başlangıç aşamasından sonraki maliyeti, patentin verildiği her bir ülkenin patent maliyetinin toplamına eşit olur. Tüm belirlenmiş ülkelerde sağlanacak korumanın toplam maliyeti ise en fazla 100.000 Avro'yu bulmaktadır. Koruma talep edilen ülkelerdeki patent başvurularının PCT süreci tamamlanana kadar ertelenebilir olması, PCT başvurusunun avantajlarından biri olarak sıkça ifade edilmektedir. Bir PCT başvurusu yapmanın tek başına maliyeti, 2 600 Avro civarındadır ancak maliyet, sayfa sayısına ve belirlenen ülke sayısına göre önemli ölçüde değişiklik gösterir. Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) PCT hakkında sıkça sorulan soruları (ve cevaplarını) içeren bir çalışma hazırlamıştır: *http://www.wipo.int/freepublications/en/patents/ 433/wipo_pub_433.pdf.*

Euro-PCT prosedürüne giriş için, bkz. EPO Guide for Applicants, Part 2, How to get a European patent – PCT procedure before the EPO ("Euro-PCT"): *http://documents.epo.org/projects/babylon/epon et.nsf/0/7c5ef05581e3aac0c12572580035c1ce/ $file/applicants_guide_part2_en.pdf.*

Not:
Öğrencilerin, koruma talep edilen her ülkede patent alınması gerektiğini anlaması önemlidir. "Uluslararası patent" diye bir kavram yoktur.

- Ancak, herhangi bir ulusal kanun 30 aydan daha fazla bir süre verebilir. Örneğin, Avrupa Bölgesel aşamasına giriş için bu süre; uluslararası başvuru tarihinden itibaren veya rüçhan talebi varsa rüçhan tarihinden itibaren 31 aydır. Başvuru sahibinin talebi üzerine ulusal ve bölgesel aşamaya giriş için verilen süre daha erken olabilir.

- Uluslararası patent" diye bir kavramın olmadığını vurgulamak önemlidir. Ancak, uluslararası patent başvuru prosedürü (PCT) vardır.

- PCT başvurusu, ulusal patent ofisine, EPO'ya veya Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatına (WIPO) direk yapılabilir.

- EPO, kapasitesi çerçevesinde belirlenen veya seçilen ofis sıfatlarıyla kabul ofisi, uluslararası araştırma ve ön inceleme otoritesi olarak PCT yoluyla yapılan patent başvurularını kabul etmektedir (PCT Yönetmelik Madde 19).

Slayt 19

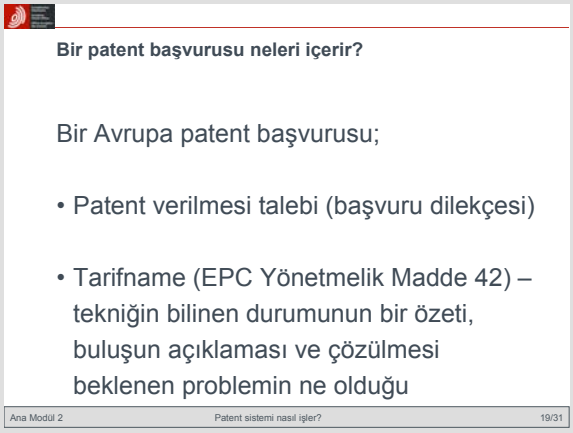
Bir patent başvurusu neleri içerir?

Avrupa patent başvurusu gereklilikleri hakkında daha fazla bilgi edinmek için bkz: Guide for Applicants, Part 1, How to get a European patent: Items making up a European patent application: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

Patent başvuruları EPO'ya herhangi bir dilde yapılabilir. Ancak EPO'nun resmi dilleri İngilizce, Fransızca ve Almanca'dır. Başvuru, bu dillerden birinde değilse tercüme sunulmalıdır. Sadece EPC'ye taraf ülkelerden birinde ticari faaliyette bulunmayan veya ikametgâhı olmayan başvuru sahiplerinin profesyonel bir temsilci aracılığıyla başvuru yapmaları zorunlu olmasına rağmen EPO, tüm başvuru sahiplerinin hukuki danışmanlık hizmeti almasını önermektedir. Kaynak: www.epo.org > Patents> How to apply for a European patent, A step-by-step guide to the grant procedure, 2 Application: *http://www.epo.org/patents/One-Stop-Page.html.*

Not:
Patent dokümanının tartışmasız en önemli bölümü, patentli teknolojinin kapsamını belirleyen istemlerdir. Bu nedenle derste, slaytta belirtilen diğer unsurlardan çok istemlere ağırlık verilecektir. Bir rakibin ürünü veya yöntemi, istemlerin kapsamına girerse bu bir tecavüz olabilir ve patent sahibi, rakibin bu faaliyetini mahkemeye dava yoluyla durdurabilir. Patente tecavüz tespit edilirse, zararlar ve diğer tedbirler konusunda mahkeme karar verecektir. Normalde istemler, incelemeyi yapan patent ofisi tarafından başvuru süreci içinde değiştirilecek ve genellikle buluşun istemlerde belirtilen kısımlarının yeni olmadığı (tekniğin bilinen durumunda var olduğu) gerekçesiyle istemler daraltılacak veya uzman istemlerin, buluş prosesinin nasıl tekrar edileceğine dair başvuru sahibinin yaptığı açıklamalardan çok daha geniş kapsamlı olduğuna karar verebilecektir. Bu ikinci durum "yetersizlik" olarak adlandırılmaktadır.

Bir Avrupa patent başvurusunun içeriği hakkında daha fazla bilgiye aşağıdaki kaynaktan ulaşılabilir: Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Chapter II, 1-7: www.epo.org>Patents > Law>Legal texts>Guidelines for Examination: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/guidelines.html.*

Bir Avrupa patent başvurusunun temel unsurları, EPC'nin 78(1) inci maddesinde düzenlenmiştir. Bunlar:

- Patent verilmesi talebi (başvuru dilekçesi)
- Buluşun tarifnamesi; tekniğin bilinen durumunun bir özeti (diğer bir deyişle daha önce var olduğu bilinen teknoloji), buluşun tanımlanması (açıklama) ve çözümü amaçlanan problem
- Bir veya birden fazla istem: İstemler, Avrupa patentinin sağladığı korumanın kapsamını belirlemektedir. Bu durum, EPC'nin 69 uncu maddesinde düzenlenmiştir: *http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/epc.html.*
- Tarifname veya istemlerinde atıfta bulunulan resimler. Tarifname ve resimler, istemleri yorumlamak için kullanılır
- Özet: Diğer patent başvurularının araştırılmasında araç olarak kullanılması amacıyla yaklaşık 150 kelime

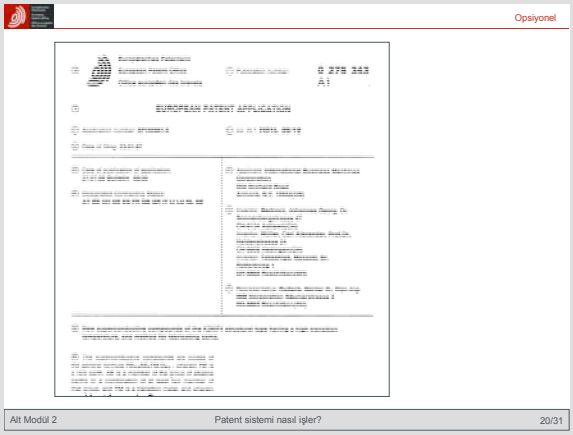
Slayt 20 (opsiyonel)

Yayımlanmış bir Avrupa patent başvurusunun ön sayfası

Bu slayt, yayınlanmış bir Avrupa patent başvurusu örneğinin ön sayfasını göstermektedir.

Söz konusu patent başvurusu, yüksek sıcaklık süper iletkenlerini ve bunların üretim yöntemini icat eden Bednorz ve arkadaşlarının işvereni IBM tarafından 1987 yılında yapılmıştır. Buluş sahipleri, bu süper iletkenlerin keşfinden dolayı 1987'de Nobel Fizik Ödülü almışlardır.

Gösterilen patentin ana istemi (slaytta gösterilmemektedir): "24 K geçiş sıcaklığına sahip RE2TM.O4 süper iletken bileşiği olup, buradaki nadir toprak elementi (RE), alkali toprak elementinin (AE) bir veya daha fazla üyesi ile kısmi olarak yer değiştirmiş ve buradaki oksijen miktarı kristal yapının bozulması ve RE2-xAxTM-04-y yapısında genel bir bileşik oluşacak şekilde ayarlanmış olup, buradaki TM bir geçiş metalini temsil etmektedir ve $x < 0.3$ ve $y < 0.5$'tir".

Bu slayt, yayımlanmış bir patent başvurusunun ön sayfasını göstermektedir.

Söz konusu patent başvurusu, yüksek sıcaklık süper iletkenlerini ve bunların üretim yöntemini icat eden Bednorz ve arkadaşlarının işvereni IBM tarafından 1987 yılında yapılmıştır.

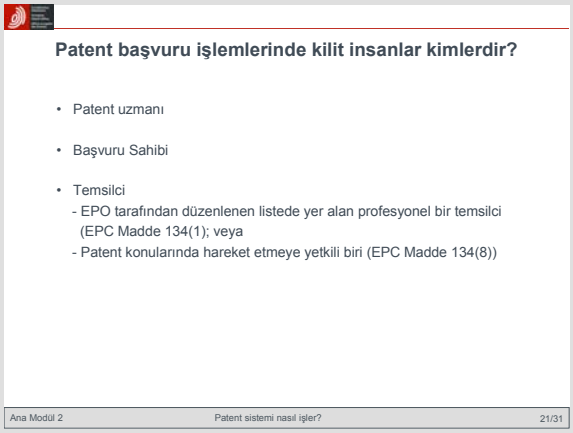
Buluş sahipleri, söz konusu süper iletkenlerin keşfinden dolayı 1987'de Nobel Fizik Ödülü almışlardır.

Slayt 21

Patent başvuru işlemlerinde kilit insanlar kimlerdir?

Üye Devletlerin birinin sınırları içinde bir ikametgâha veya ticari faaliyet adresine sahip olan başvuru sahipleri, profesyonel bir temsilci (örn: bir patent vekili) tarafından temsil edilmeye zorlanamaz. Başvuru sahibinin üye Devletlerin birinin sınırları içinde ikametgâhı olmaması durumunda başvuru sahibi, kendi adına işlemleri gerçekleştirecek bir profesyonel temsilci atamak zorundadır (EPC Madde 133). Ödemeler, herkes tarafından yapılabileceğinden bu uygulama, ücret ödemeleri için geçerli değildir. Ancak, patent alma süreci oldukça karmaşıktır. Bu nedenle EPO, tecrübeye sahip olmayan kişilerin EPO nezdinde profesyonel bir temsilciye danışmasını tavsiye etmektedir. Uygulamada, bir patent başvurusunun hazırlanması ve müvekkil adına patent uzmanı ile irtibata geçilmesi işlemleri normalde profesyonel temsilciler tarafından yapılır (EPC Madde 134 (1)). Ancak, üye ülkelerden birinde ticari faaliyet gösteren bir adrese sahip olan başvuru sahibi, ilgili ülkede patent konularında profesyonel olarak hareket etmeye yetkili olan (EPC Madde 134(8)) biri tarafından da temsil edilebilir. Bkz. How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

Yetkili bir patent vekilinin nasıl bulunacağına ilişkin bilgi, EPO'nun web sitesinde yer almaktadır: www.epo.org > Patents > Grant procedure > Find a professional representative: *http://www.epo.org/patents/Grant-procedure/representatives.html.*

Patent başvuru sahibine ek olarak, patent başvuru sürecindeki diğer kilit kişiler aşağıdaki verilmiştir.

- **Patent uzmanı**: Bilim, mühendislik ve diğer teknik konularda lisans yapmış patent uzmanı olarak istihdam edilen ve patent verilmesine ilişkin patent hukuku konusunda eğitilen kişilerdir. Araştırılması ve daha sonra Avrupa patent ve ulusal patent kanununa göre incelenmesi gereken başvuru konularını sadece bunlar gibi teknik kişiler anlayabilir. Patent uzmanları, ulusal patent ofislerinde veya şu anda (30 Kasım 2010 itibariyle) 38 üyesi olan Avrupa Patent Teşkilatı için icra organı olarak faaliyet gösteren Avrupa Patent Ofisi'nde çalışmaktadır (*http://www.epo.org/about-us/epo.html*).

Temsilci: Uygulamada, bir patent başvurusunun hazırlanması ve müvekkil adına patent uzmanı ile irtibata geçilmesi işlemleri normalde profesyonel temsilciler listesinde isimleri yer alan temsilciler tarafından yapılır (EPC Madde 134 (1)). Ancak, üye ülkelerden birinde ticari faaliyet gösteren bir adrese sahip olan başvuru sahibi, ilgili ülkede patent konularında profesyonel olarak hareket etmeye yetkili olan (EPC Madde 134(8)) biri tarafından da temsil edilebilir.

Slayt 22

Patent verme işlemleri nasıl gerçekleşir?

Avrupa patenti verilmesi işlemlerinde ilk aşama başvurunun incelenmesidir. Bu aşamada, bir başvuru tarihi verilebilmesi için gereken tüm bilgi ve dokümanların verilip verilmediğine bakılır.

Başvuru tarihinin verilmesi için aşağıda belirtilenler gereklidir (EPC Madde 80, EPC Yönetmelik Madde 40):

- Avrupa patentinin verilmesine ilişkin bir talep,
- Başvuru sahibinin kimlik bilgileri,
- Buluş konusunu açıklayan tarifname veya
- Daha önceden yapılmış başvurunun referansı.

Başvuruda istemler bulunmuyorsa, EPC Yönetmelik Madde 58'e göre başvuru sahibinin istemleri, bildirimden itibaren 2 ay içinde vermesi gerekmektedir.

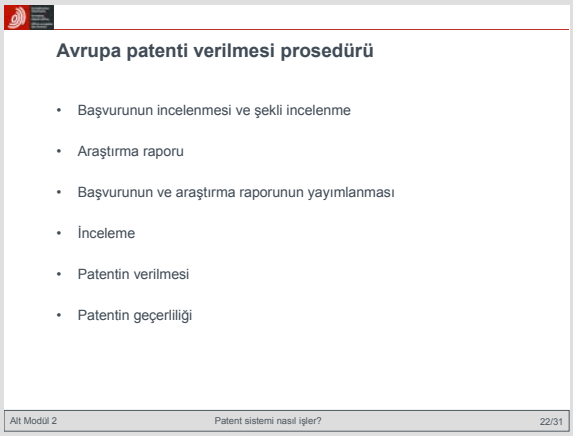
Bu aşamadan sonra başvuru formunu ve patent verilmesi için yapılan talebi, özet ve resimlerin, buluş sahibinin belirtilmesi, profesyonel temsilcinin atanması, çevirilerin teslim edilmesi ve ilgili ücretlerin ödenmesini kapsayan **şekli yönden inceleme** işlemine geçilir. Bkz. How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

Araştırma raporu patent istemleri esas alınarak düzenlenir aynı zamanda tarifname ve şekiller de dikkate alınır. Hazırlandıktan hemen sonra araştırma raporu, atıfta bulunulan dokümanların kopyası ve başvurunun Avrupa Patent Sözleşmesi'nin şartlarını karşılayıp karşılamadığına dair ön görüş ile birlikte başvuru sahibine gönderilir. Bkz. How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_ applicants_part1_05_10_ en.pdf.*

Araştırma raporu, genellikle patent başvurusu yayımlanmadan önce düzenlenir ve patent başvuru sahibine gönderilir. Patent başvurusu istenildiği zaman geri çekilebilir. Bir patent başvurusunu geri çekmek için en yaygın neden, araştırma raporunda buluşla ilgili tekniğin bilinen durumuna ait dokümanların bulunmasıdır.

Başvuru sahibi, patent başvurusunu yeterince erken geri çekerek yayından kaçınabilir. Uygulamada, başvuru sahibi tarafından geri çekilen başvuruların sayısı, patent ofisi tarafından reddedilen başvurulardan daha fazladır. Araştırma ücreti 1 050 Avro'dur (2008 yılı rakamlarına göre). Bkz. EPO Frequently Asked Questions: *http://www.epo.org/metanav/help/faq.html.*

Başvuru sahiplerinin, başvuru **yayımlandıktan sonra** esasa ilişkin bir inceleme talep ederek başvurularını devam ettirip ettirmeyeceklerine karar vermeleri için altı ayları olacaktır. Alternatif olarak, daha önce inceleme talebinde bulunmuş olan bir başvuru sahibinden, başvurunun devam edip etmeyeceğini teyit etmesi istenecektir. Aynı zaman dilimi içinde, başvuru sahibi, hangi devletlerde koruma gerektiğine karar vermeli ve ilgili ücretlerini ve eğer uygunsa yenileme ücretlerini ödeyerek bunu teyit etmelidir. Bir Avrupa patent başvurusu yayın tarihinden itibaren, başvuruda belirlenen devletlerde geçici bir koruma sağlamaktadır. Ancak, ilgili ulusal kanuna tabi olmak suretiyle, ilgili patent ofisine istemlerin bir tercümesini sunmak ve bu tercümeyi yayınlatmak gerekebilir. Kaynak: www.epo.org >Patents>How to apply for a European patent, A step-by-step guide to the grant procedure, 5 Publication of the application: *http://www.epo.org/patents/One-Stop-Page.html.*

EPO'da patenti verilmesi prosedürü aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır:

- **Başvurunun incelenmesi ve şekli inceleme**: Avrupa patenti verilmesi prosedürünün ilk aşaması başvurunun incelenmesidir. Bu aşamada, bir başvuru tarihi alınabilmesi için gereken tüm bilgi ve dokümanların verilip verilmediğine bakılır (EPC Madde 80, Yönetmelik Madde 40).

- **Araştırma Raporu**: Araştırma bölümü tarafından hazırlanır. Şekli incelenme devam ederken, yenilik ve buluş basamağı ile ilgili olabilecek ve Ofis'te erişilebilir tüm dokümanlar listelenerek bir Avrupa araştırma raporu oluşturulur.

- **Başvurunun ve araştırma raporunun yayımlanması:** Başvuru, normalde ilk başvuru tarihinden veya rüçhan talebinde bulunulmuşsa rüçhan tarihinden (en önceki) 18 ay sonra araştırma raporu ile birlikte yayımlanır.

- **İnceleme**: İnceleme talebinin yapılmasından sonra Avrupa Patent Ofisi, Avrupa patent başvurusunun ve buluşun Avrupa Patent Sözleşmesinin şartlarını yerine getirip getirmediğini ve patentin verilip verilmeyeceğini inceler.

- **Patentin verilmesi**: İnceleme bölümü, patentin verilebilir olduğuna karar verirse bu karar yayımlanır.

- **Patentin geçerliliği**: Patentin verilmesine ilişkin karar yayımlanınca patentin koruyucu etki kazanabilmesi ve tecavüzlere karşı uygulanabilmesi için sınırlı bir süre içinde söz konusu patent, belirlenen her bir ülkede geçerli olacaktır.

- Tercüme ücretleri bakımından, patent istemleri ilgili ülkenin ulusal diline tercüme edilmelidir. Mayıs 2008'den önce tüm patentin, koruma talep edilen ülkelerin diline tercüme edilmesi gerekmekteydi. Londra Sözleşmesi'nin yürürlüğe girmesi ile bu şart değişmiştir. Bkz: *http://www.epo.org/topics/issues/london-agreement.html*

  Yani, tercüme maliyeti vardır (bu maliyetler patent istemlerinin karmaşıklığına göre değişmektedir). Ayrıca, patentin geçerli olacağı ülkelerin sayısına bağlı olarak değişen patent vekili ücretleri ve Avrupa Patent Ofisi'ne ödenmesi gereken ücretler (bir sonraki slaytta gösterilecek olan yenileme ücretleri) söz konusudur. Bir Avrupa patent başvurusunun yayımlanmasını takiben herhangi biri, patentin verilip verilmemesi gerektiğine dair materyallere dikkat çekerek Avrupa Patent Ofisi'ne yazılı görüşlerini bildirebilir. Bu amaca yönelik belirli bir EPO formu bulunmamaktadır ve herhangi bir ücret talep edilmemektedir. Görüşler, bu konuda karşı görüş bildirebilecek olan patent başvuru sahibine bildirilir. Sonra patent uzmanı, görüşlerin nasıl dikkate alması gerektiğine karar verir.

  İnceleme işlemi, normalde içlerinden biri başvuru sahibi veya temsilci ile irtibatı sağlayan üç inceleme uzmanından oluşan bir inceleme bölümü tarafından gerçekleştirilmektedir. İnceleme bölümü maksimum objektifliği sağlamak üzere bir başvuruya ilişkin kararı bir bütün olarak alır. Bkz: How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

  Patent istemlerinin tercümesi sunulduğunda ve yayın ücreti ödendiğinde patentin verildiğine ilişkin karar Avrupa Patent Bülteni'nde yayımlanır (EPC Yönetmelik Madde 71(3)). Patentin verilmesine ilişkin karar, yayın tarihi itibariyle etki doğurur. Verilen Avrupa patenti, ulusal patent demetine dönüşür.

  Bkz.: How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

  Avrupa Patent Ofisi, başvurunun yapılmasından ortalama 4 veya 5 yıl sonra patent belgesi vermektedir (2007 yılı rakamlarına göre). Bazı üye ülkelerde patent sahibi, ulusal patent ofisinin resmi dilinde tarifname takımının tercümesini sunmak zorunda kalabilir. İlgili ulusal kanuna bağlı olarak başvuru sahibi, belirli bir tarihe kadar ücret ödemek zorunda da da kalabilir (EPC Madde 65). Bkz: How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

  Avrupa patentinin verilmesi işlemleri hakkında daha fazla bilgi için, bkz: How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

  Başvuru ücreti 190 Avro olup bu ücret online başvurular için 105 Avro'dur (1 Nisan 2010 itibariyle). Bkz: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/F826EFBE223BEFAEC125756E003F2ABB/$File/important_fees_20090401.pdf.*

  Not: 1 Nisan 2010 tarihi itibariyle, ödenecek başvuru ücreti, sayfa sayısına bağlıdır. 35 sayfadan fazla olan başvurular için ilave ücret söz konusudur (Madde 2(1), ücretlerle ilgili maddeler)

Slayt 23

Patent verildikten sonra neler olabilir?

EPC'nin 99 ve 100 üncü maddelerine göre Avrupa patentinin verildiğine ilişkin kararın Avrupa Patent Bülteninde yayınlanmasından itibaren dokuz ay içinde, herhangi bir kişi, patent konusunun yeni olmadığı, buluş basamağı içermediği (EPC Madde 52-57), buluşun, yeterince açık ve tam olarak açıklanmadığı (EPC Madde 83) veya verilen patentin başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı (EPC Madde 123(2)) gerekçeleriyle verilmiş olan Avrupa patentine itirazını Avrupa Patent Ofisine bildirebilir. Bkz. How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf*

İtirazlar, normalde üç patent uzmanından oluşan itiraz bölümlerinde değerlendirilir. Bkz: How to get a European patent: Guide for applicants Part 1: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/8266ed0366190630c12575e10051f40e/$file/guide_for_applicants_part1_05_10_en.pdf.*

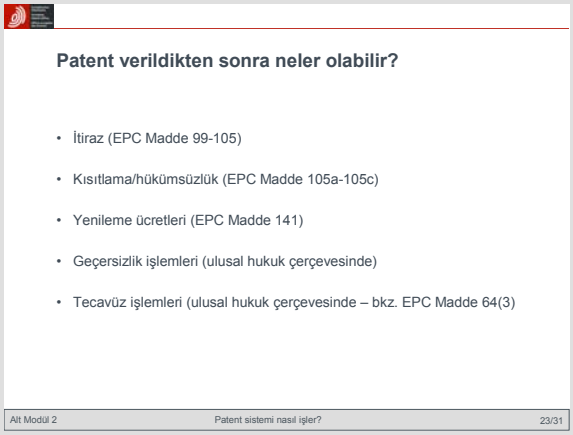
İtirazlar için EPO ve üye devletlerin fikri mülkiyet ofisleri tarafından ücretsiz olarak sağlanan EPO resmi itiraz formunun kullanılması önerilmektedir. İtiraz ücreti olan 705 Avro (01 Nisan 2010 itibariyle) ödenene kadar itiraz yapılmamış kabul edilecektir. Bkz. EPO Schedule of fees: *http://www.epoline.org/portal/portal/default/epoline.Scheduleoffees.*
Uygulamada, EPO nezdinde yürütülen itiraz işlemi ve ulusal mahkemelerce görülen hukuki işlemler çok nadirdir.

Bir Avrupa patentinin kısıtlama veya hükümsüzlük kararı, Avrupa Patent Bülteni'nde yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer ve bu karar, patentin verildiği üye devletlerin hepsinde uygulanır. (EPC Madde 105b). Bkz: Guidelines for opposition and limitation/revocation procedures: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/4c0aaa2182e5d2f2c125736700567d71/$file/guidelines_2007_part_d_en.pdf.*

Yenileme ücretleri yüksek olabilir ancak bu ücretler üye devletlere göre değişiklik gösterir: National law relating to the EPC: *http://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/EE1929ACFAA82EC3C125725800374350/$File/National_law_relating_to_the_EPC_en.pdf.*
Yıllık ücretler zamanında ödenmezse, patent sahibi patent hakkından vazgeçerse veya patent hükümsüz kılınırsa, patent daha erken bir tarihte geçerliliğini yitirmiş olur.

Geçersizlik işlemlerinin Avrupa patentinin etki doğurduğu her ülkede başlatılması, son derece maliyetli olabilir. Bir patent başvurusunun patent ofisi tarafından incelenmesi ve patentin verilmesi, patentin geçerliliğini garanti etmez. Daha önce patent ofisi, başvuruyu inceleyerek ve patent vererek patentin geçerliliğini kabul etmiş olmasına rağmen ulusal mahkemeler, patenti geçersiz kılabilir.

Tecavüz işlemleri, uzun sürebilir, maliyetli olabilir ve sonuçları kesin olmayabilir. Gerçekte, patent hakkına tecavüz ettiği iddia edilen bir rakip için yaygın savunma şekli; patentin geçersiz olduğunu ve verilmemiş olması gerektiğini ileri sürmektir. Geçersizlik işlemlerinde olduğu gibi, tecavüz işlemleri de Avrupa patentinin etki doğurduğu her ülkedeki ulusal mahkemelerce görülmektedir.

İtiraz: Avrupa patenti verildikten sonra, üçüncü kişiler genellikle de patentin verilmemesi gerektiğini düşünen ticari rakipler, patente itirazda bulunabilir. Üçüncü kişiler, patentin verilmesine ilişkin kararın Avrupa Patent Bülteninde yayınlanmasından itibaren dokuz ay içinde itiraz başvurusunda bulunabilir.

Kısıtlama/Hükümsüzlük: Bu aşama patent sahibinin kendisi tarafından başlatılan hükümsüzlük veya kısıtlama işlemlerini de kapsayabilir. Patent verildikten sonra herhangi bir zamanda patent sahibi, patenti ile ilgili hükümsüzlük veya kısıtlama talebinde bulunabilir.

Yenileme ücretleri: Verilmesinden sonra patentin geçersiz olmasını önlemek için yenileme ücretlerinin ulusal patent ofislerine ödenmesi gerekmektedir. Bu ücretler, tek bir yenileme ücreti olarak EPO'ya ödenmek yerine ulusal patent ofislerine ödenir.

Geçersizlik: Dokuz aylık sürenin dolmasından sonra itirazlar için EPO'ya başvurma şansı kalmamaktadır ve patentin verilmesine karşı olan kişilerin, hükümsüzlük işlemleri için patentin geçerli olduğu ülkelerdeki mahkemelerde hukuki işlemleri başlatmaları gerekmektedir.

Tecavüz: Bir patent sahibi, patent hakkını üçüncü kişilere karşı kullanmak üzere yasal bir işlem başlattığında bu işlemler tecavüz işlemleri olarak adlandırılır. Derste daha önce bir patentin, patent sahibine münhasır haklar sağladığı ve bu haklara dayanarak kendi izni olmaksızın başkalarının bazı faaliyetlerde bulunamayacağı (patentli ürünü üretme, kullanma, satış amaçlı dağıtma, satma veya ithal etme gibi) anlatılmıştı. Üçüncü kişilerin bu faaliyetlerden herhangi birinde bulunmasını engellemek için tecavüz işlemleri başlatılması ile bu haklar yasal olarak uygulanabilir. Geçersizlikte olduğu gibi, tecavüz işlemleri de Avrupa patentinin geçerli olduğu ülkelerdeki ulusal mahkemelerce görülmektedir. Bir patente tecavüzün nasıl tespit edildiği konusuna sonraki iki slaytta daha detaylı olarak değinilecektir.

Slayt 24

Bir patente tecavüz nasıl tespit edilir? (1)

Hangi fiillerin patente "tecavüz" sayıldığı, patentin geçerli olduğu ülkede yürürlükte olan ulusal kanunlar çerçevesinde mahkemelerce belirlenecektir. Ancak, genel prensip, bir kimsenin, patent sahibinin izni olmaksızın bazı fiilerde bulunmasının yasak olmasıdır. Bu yasakların ihlal edilmesi patente tecavüzü teşkil eder.

Patentin sağladığı haklar, farklı ülkelerde uyumlaştırılmamasına rağmen, her bir ülkede uygulanması gereken uluslararası minimum standartlar, TRIPS Anlaşması Madde 28(1)'de düzenlenmiştir. Buna göre:

"Bir patent, sahibine aşağıdaki münhasır hakları sağlayacaktır"

(a) patent konusu bir ürün olduğunda, patent sahibinin izni olmadan üçüncü kişilerin bu ürünü; üretmesini, kullanmasını, satışa sunmasını, satmasını veya bu amaçlar için ithal etmesini engellemek

(b) patent konusu bir usul olduğunda, patent sahibinin izni olmadan üçüncü kişilerin bu usulü; kullanmasını, buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen ürünleri kullanmasını, satışa sunmasını, satmasını veya bu amaçlar için ithal etmesini engellemek.

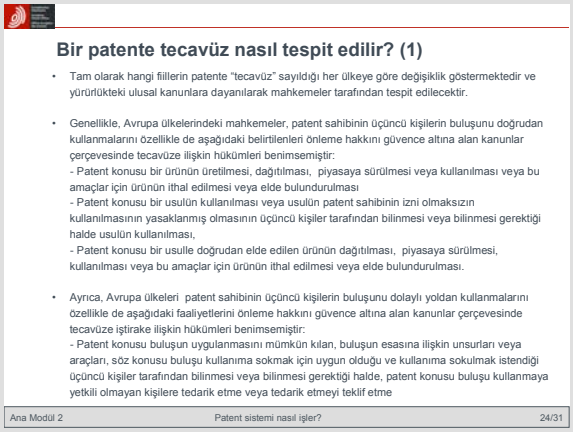
Kaynak:
http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips.pdf

TRIPS'de belirtilen uluslararası minimum standartlara ek olarak, birçok Avrupa ülkesi, Aralık 1975'te imzalanan ancak yeterli sayıda üye devlet tarafından onaylanmadığı için hiç yürürlüğe girmemiş olan ve 1989 versiyonunda, patentli buluşun doğrudan veya dolaylı kullanımının yasaklanmasına ilişkin hükümleri içeren Topluluk Patent Sözleşmesine (CPC) dayalı olarak "doğrudan" ve "dolaylı" tecavüz tanımlarını kabul etmiştir (CPC Madde 25 ve 26).

On dört yıl sonra, 15 Aralık 1989 tarihinde projeyi yeninden canlandırmak amacıyla bir girişim yapılmış ve "Topluluk Patentlerine İlişkin Sözleşme" Lüksemburg'da imzalanmıştır. Bu Sözleşme orijinal Topluluk Patent Sözleşmesinin yeniden düzenlenmiş versiyonunu içermekte olup ancak bu girişim de sonuçsuz kalmıştır. Söz konusu Sözleşmeyi on iki devlet imzalamıştır. Bunlar Belçika, Danimarka, Fransa, Almanya, Yunanistan, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz, İspanya ve İngiltere'dir. Ancak, sadece yedi ülke (Danimarka, Fransa, Almanya, Yunanistan, Lüksemburg, Hollanda ve İngiltere) CPC'yi (Community Patent Convention) onaylamıştır. Sözleşmenin yürürlüğe girebilmesi için tüm taraf devletlerin sözleşmeyi onaylaması gerekmekteydi.

Yine de, o dönemde EEC'ye üye devletlerinin çoğu, CPC'nin yürürlüğe girmesi öngörüsü ile ulusal patent kanunlarında uyumlaştırma yapmışlardır.

CPC'nin tam metnine *http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41975A3490:EN:HTML.* adresinden ulaşılabilir.

Bu slayt ve bir sonraki slayt ne tür fiillerin patente tecavüz sayıldığını göstermektedir.

Slayt 6'ya ilişkin notlarda patentlerin, teknolojinin her alanındaki buluşlar için verildiğinden bahsedildiğini hatırlayınız (buluşun bir ürün veya usul olması fark etmez - örn bir şeyi üretme usulü) (EPC Madde 52(1)). Bu nedenle, **genel kural, patent istemlerine konu olan bir ürün, buna benzer istemlere konu olan bir patente tecavüz edecektir.** Aynı şekilde**, istemlere konu olmuş bir yöntem de benzer istemlere konu olan bir patente tecavüz edecektir.**

Hangi fiillerin patente tecavüz sayılacağı, yürürlükteki ulusal kanunlara dayanılarak mahkemeler tarafından tespit edilecektir. (bkz: EPC Madde 64(3)).

Genel kural, patent sahibinin izni olmadan bir kişinin bazı fiillerde bulunmasının yasak olması ve bunların ihlalinin tecavüz teşkil ettiğidir.

Birçok Avrupa ülkesi, 1975 yılının Aralık ayında imzalanmış olan ancak yeterli sayıda üye devlet onaylamadığı için hiç yürürlüğe girmemiş olan Topluluk Patent Sözleşmesi'ne ("CPC") dayalı olarak "doğrudan" ve "dolaylı" tecavüz tanımlarını kabul etmiştir.

Bu nedenle patente tecavüze ilişkin Avrupa ülkeleri tarafından kabul edilen ve bu slaytta gösterilen örnek hükümler, CPC'nin 25 inci maddesi (Buluşun doğrudan kullanımının yasaklanması) ve CPC'nin 26 nci maddesinden (Buluşun dolaylı kullanımının yasaklanması) alınmıştır.

Slayt 25

Bir patente tecavüz nasıl tespit edilir? (2)

Patent sahibinin izni olmadan yasaklanan fillerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin, bir tecavüzün oluşup oluşmadığının tespit edilmesi, tecavüz teşkil eden unsurun özelliklerinin patent istemlerinin kapsamına girip girmediğinin analizine bağlıdır.

EPC, ulusal mahkemelere bırakılan tecavüz konuları ile esas olarak ilgilenmemesine rağmen, EPC'ye üye ülkelerde patentlerin sağladığı koruma kapsamının, istemlerle ve bu istemleri yorumlamak için kullanılan tarifname ve resimlerle tespit edileceği ilkesini oluşturmuştur.

EPC Madde 69(1)

"Bir Avrupa patenti veya bir Avrupa patent başvurusu ile verilen korumanın kapsamı, patent istemlerinin içeriğine göre belirlenir. Bununla birlikte, tarifname ve resimler, patent istemlerini yorumlamak için kullanılır."

Kaynak:
http://www.epo.org/patents/law/legal-texts/epc.html

Ayrıca, EPC'nin 69 uncu Maddesinin Yorumlanmasına İlişkin Protokol bu konuda daha fazla yol göstermektedir ve Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasıdır.

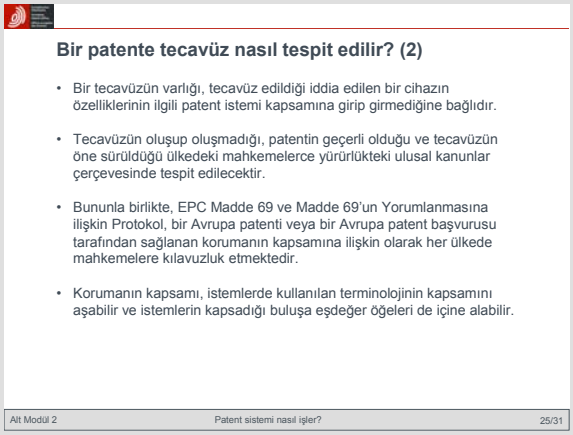
EPC'nin 69 uncu Maddesinin Yorumlanmasına İlişkin Protokol'ün 1 inci Maddesi

"69 uncu Madde, Avrupa patenti tarafından sağlanan korumanın kapsamı, patent istemlerinde, istemlerin daha iyi anlaşılmasını sağlayan tarifnamede ve buluşu açıklayan resimlerde kullanılan kelimelerin, kelimesi kelimesine katı bir tanımlaması ile yorumlanmaz. Bunun ötesinde patent istemleri, sadece bir rehber olarak hizmet verdiği ve sağlanan gerçek korumanın, buluşun ilgili olduğu teknik alandaki bir uzman tarafından tarifname ve buluşu açıklayan resimlerin yorumlanmasından, patent sahibinin tasarlamış olduğu şeylere kadar uzanabileceği şekilde de yorumlanmaz. İstemler bunun aksine, üçüncü kişiler için yasal kesinliğin makul bir derecesi ile patent sahibine yönelik sağlanan korumanın uç noktaları arasındaki bir pozisyon olarak yorumlanır."

EPC'nin 69 uncu Maddesinin Yorumlanmasına ilişkin Protokolünün 2 nci Maddesi

"Bir Avrupa patentinin sağladığı korumanın kapsamını belirlemek amacıyla, istemlerde belirtilen unsurlara eşdeğer olan herhangi bir unsur dikkate alınacaktır."

Kaynak: www.epo.org > Patents > Law > Legal texts > European Patent Convention (EPC) > Protocol on the Interpretation of Article 69 EPC: *http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/epc/2010/e/ma2a.html.*

Patent sahibi, hukuki bir süreç başlatabilir ve patentine tecavüz ettiğini düşündüğü kişilerden tazminat talep edebilir.

Bu slayt, bir davalının gerçekleştirdiği fiillerin, patentin istemleri kapsamında olup olmadığıyla ilgili karmaşık bir konuyla ilgilidir.

Tecavüz işlemlerinin, Avrupa patentinin geçerli olduğu ülkelerdeki ulusal mahkemeler nezdinde görülmesi gerektiğini Slayt 23'ten de hatırlayacaksınız. İngiltere'de, Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde davalara farklı yaklaşımlar bulunmaktadır.

EPC, tecavüz konularıyla öncelikli olarak ilgilenmemesine rağmen, EPC'nin 69 uncu maddesi ve bu maddenin yorumlanmasına ilişkin Protokol, EPC'ye üye devletlerde Avrupa patentlerinin sağladığı korumanın kapsamının, mahkemelerce yorumlanan istemlerde kullanılan terminolojinin kapsamını aşabileceğini ve istemlerin kapsadığı buluşa eşdeğer unsurları da içerebileceğini düzenlemiştir.

Slayt 26 (opsiyonel)

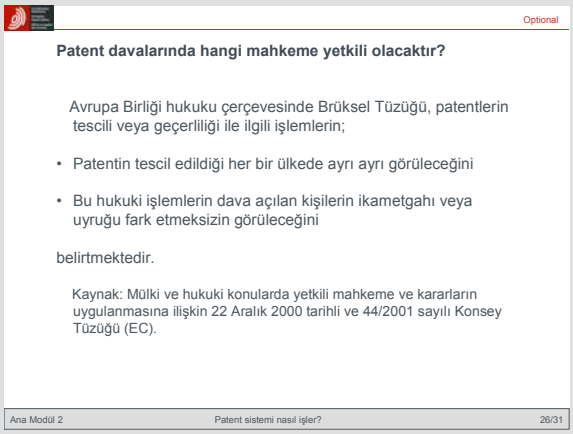
Patent davalarında hangi mahkeme yetkili olacaktır?

AB hukuku çerçevesinde, medeni ve ticari konularda yargı yetkisinin ve yargı kararların tanınmasına ilişkin Brüksel Tüzüğü'nün 2 inci maddesine göre bir kişinin uyruğu ne olursa olsun, bir üye devlette ikametgâhı söz konusu ise ilgili kişi, o ülkedeki mahkemelerce yargılanır.

Ancak, bu madde değiştirilerek Brüksel Tüzüğü'nün 22 nci maddesinde: "Aşağıda belirtilen mahkemeler, ikametgâhtan bağımsız olarak münhasır yetkiye sahip olacaklardır: ….(4): patent, marka, tasarım veya tescil edilmesi gereken diğer benzer hakların tescili veya geçerliliği ile ilgili takibatlarda, tescil için başvuruda bulunulan, tescilin yapıldığı veya tescilin bir Topluluk aracı veya uluslararası bir sözleşme çerçevesinde yapılmış sayıldığı üye ülkenin mahkemeleri." hükmünü amirdir.

Bu nedenle uyruğuna bakılmaksızın, herhangi bir kişi de bir patentin tescilinin veya geçerliliğinin sorgulandığı mahkemelerde yargılanacaktır.

Kaynak: Council Regulation (EC) No. 44/2001 of 22 December 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters: *http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l33054_en.htm.*

Bu slaytta gösterilmekte olan Brüksel Tüzüğü'nün 22(4) nolu maddesinin tam metni altyapı bilgisinde özetlenmiştir.

Slayt 27

Ne tür savunmalar söz konusudur?

Savunmalara ilişkin mutabakat sağlanan bir hüküm bulunmamasına rağmen, birçok Avrupa ülkesi CPC'nin 27 nci maddesine göre patente tecavüz sayılan fillerin istisnalarının tanımlarını kabul etmiştir (Topluluk patentinin etkilerinin sınırlandırılması):

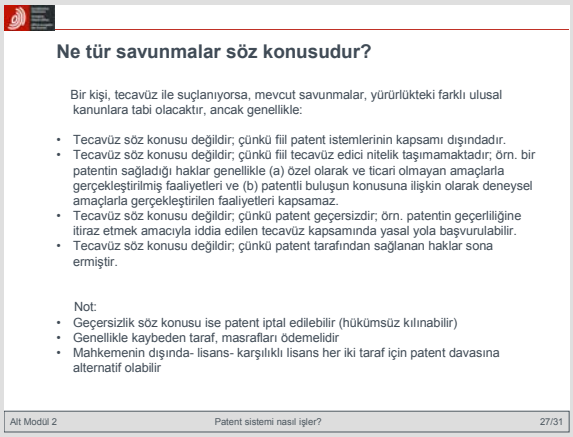
Bir Topluluk patentinin sağladığı haklar aşağıda belirtilenleri kapsamayacaktır:

(a) Ticari amaç taşımayan ve özel maksatla sınırlı kalan fiiller,
(b) Patent konusu buluşu içeren deneme amaçlı fiiller,
(c) Sadece bireysel durumlar için bir reçetenin oluşturulması için eczanelerde yapılan ilaçların seri üretim olmadan hazırlanması ve bu şekilde hazırlanan ilaçlara ilişkin fiiller,
(d) Akit ülkeler dışında Paris Sözleşmesi'ne taraf ülkelerin gemilerinin akit devletlerin sularına geçici olarak veya kazara girmiş olduğu durumlarda patent konusu buluşun, münhasıran geminin ihtiyaçları için kullanılması kaydıyla, buluşun söz konusu gemilerin güvertesinde, gövdesinde, makine dairesinde, palanga ve diğer aksesuarlarında kullanılması,
(e) Akit ülkeler dışında, Paris Sözleşmesi'ne taraf ülkelerin uçakları veya kara taşıtlarının akit devletlerin hava veya kara sahasına geçici olarak veya kazara girmiş olduğu durumlarda patent konusu buluşun, bu taşıtların inşasında veya işletiminde kullanılması veya söz konusu uçakların veya kara taşıtlarının aksesuarlarında kullanılması
(f) 7 Aralık 1944 tarihli Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 27 nci maddesinde öngörülen ve akit devletler dışında bu madde hükmünden yararlanan bir devletin uçağıyla ilgili olan fiiller."

Benzer şekilde, CPC'nin 28 inci maddesi bir Topluluk patentinin sağladığı hakların tüketilmesi ile ilgilidir.

"Topluluk Kanunu'na göre faaliyetleri kapsamasını haklı gösterecek gerekçeler olması koşuluyla, bir Topluluk Patentinin sağladığı haklar, üye devletlerden birinde patent sahibi tarafından veya patent sahibinin izni ile patentin kapsadığı ürünün piyasaya sürülmesinden sonra söz konusu üye devletlerin topraklarında bu ürünle ilgili olarak gerçekleştirilen fiilleri kapsamayacaktır.

CPC'nin tam metnine aşağıda belirtilen web sitesinden ulaşılabilir:
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do? uri=CELEX:41975A3490:EN:HTML.

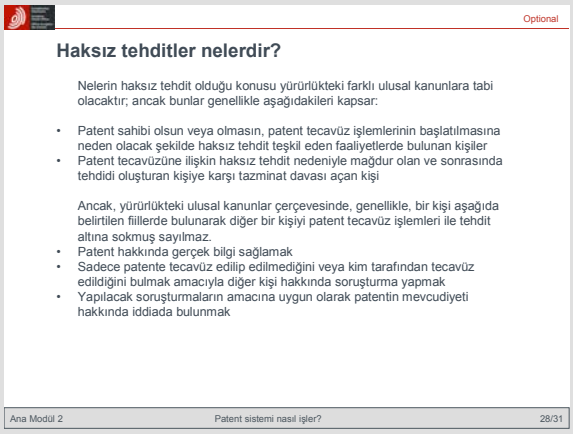
Bazı fiiller, geçerli bir patentin istemleri kapsamına girse bile tecavüz olarak nitelendirilmez.

Bir kişi tecavüzle suçlandığında mevcut ve kesin savunmalar ilgili ülkenin yürürlükteki ulusal kanunlardaki farklı uygulamalara tabi olsa da bu slaytta sunulan savunmalar, normalde tecavüz niteliği taşımayan fillerin göstergesidir. Bu slaytta ikinci maddede tanımlanan fiiller CPC Madde 27 ve 28'den alınmıştır. Bu hükümlerin tam metni, altyapı bilgisinde yer almaktadır.

Slayt 28 (opsiyonel)

Haksız tehditler nelerdir?

Bir kişiye karşı patent tecavüz davası açma niyetinin ne tür durumlarda haksız tehdit teşkil ettiğine dair uyumlaştırılmış bir hüküm bulunmamaktadır. Slayt 28'in içeriği, sadece tanımlama amacına yöneliktir. Bu nedenle, daha net bilgi için bu dokümandan faydalananların ulusal hukuka danışmaları gerekmektedir.

Patent haklarına tecavüz edildiğini ileri süren tarafların, tecavüz davası açacakları zaman haksız tehditte bulunmamaya dikkat etmeleri gerekmektedir. Çünkü bu tehditler haksız olursa mağdur olan kişi aşağıdakiler dahil birçok farklı şekilde telafi hakkına sahip olabilir:

(1) Tehditlerin haksız olduğuna ilişkin beyan,
(2) Tehditlerin devam etmesine karşı telafi veya
(3) Bu tehditlerin sonucu ödenmek zorunda kalınan tazminat.

Nelerin haksız tehdit olduğu konusu, yürürlükteki farklı ulusal kanunlara tabi olacaktır. Ancak genellikle bir kişi, bu slaytın son üç maddesinde sayılan faaliyetlerde bulunarak diğer bir kişiyi patente tecavüz işlemleri ile tehdit altına sokmuş sayılmayacaktır.

Slayt 29 (opsiyonel)
Ne tür yasal yollar söz konusudur?

Patent tecavüzü ile ilgili uyumlu hale getirilmiş hükümler bulunmamasına rağmen, TRIPS Sözleşmesi'nin 44-46 ncı maddeleri, ticaret kanalları dışında tedbirler, tazminatlar ve malların ticari kanallardan çıkarılmasını öngörmektedir. TRIPS Sözleşmesi'nin 44-46 ncı maddelerinin tam metni aşağıda verilmektedir:

"Madde 44 (tedbirler)

1. Adli merciler diğer hususların yanı sıra fikri mülkiyet hakkına tecavüz eden ithal malların kendi yetki çerçeveleri içinde ticaret kanallarına girişini engellemek için, bu tür mallar gümrükten çekildikten hemen sonra ilgili tarafa ihlalden vazgeçmesini emretme yetkisine sahip olacaklardır. Üyeler, korunan konunun herhangi bir şahıs tarafından, bu konuda ticaret yapmanın fikri mülkiyet hakkını ihlal edeceğine öğrenmesinden önce veya öğrenmek için makul gerekçelere sahip olmasından önce iktisap edildiği veya sipariş edildiği hallerde bu merciye uymakla yükümlü değillerdir.

2. Bu Bölümde yer alan diğer hükümlere bakılmaksızın ve Bölüm II'nin özellikle, hak sahibinin izni olmadan hükümetler tarafından veya bir hükümetçe yetkilendirilmiş üçüncü şahıslar tarafından kullanım konusunu ele alan hükümlerine uyulması kaydıyla, Üyeler, bu kullanım karşılığında başvurulabilecek mevcut tedbir yöntemlerini Madde 31 alt paragraf (h)'ye uygun olarak ödenecek bir tazminat ile sınırlandırabilirler. Diğer durumlarda ise, bu Bölüm kapsamındaki tedbir yöntemleri uygulanacak veya bu tedbir yöntemleri herhangi bir Üye'nin kanununa uygun olmadığı takdirde açıklayıcı hükümler ve yeterli hizmet karşılıkları bulunacaktır.

"Madde 45 (Tazminat)

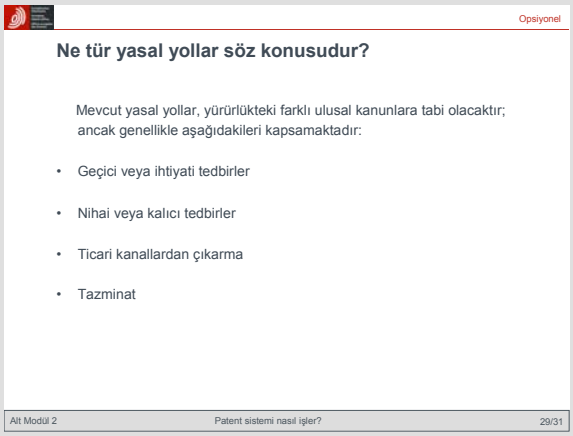
1. Adli merciler, bilerek veya bilmesi için makul gerekçeleri olmasına rağmen ihlal edici fiilde bulunan şahıs tarafından hak sahibi tarafından fikri mülkiyet hakkının ihlal edilmesi nedeniyle hak sahibinin uğradığı zararın telafi edilmesine yetecek tazminatın ihlal eden kişi tarafından hak sahibine ödenmesini emretme yetkisine sahip olacaklardır.

2. Adli merciler ihlal eden kişiye, uygun avukatlık ücretleri de dahil olmak üzere yapılan harcamaları hak sahibine ödenmesini emretme yetkisine de sahip olacaklardır. Üyeler, uygun olan hallerde adli mercileri, ihlal eden kişi bilmeden veya bilmesi için makul nedenler bulunmadan ihlal edici fiilde bulunmuş olsa bile, kar kaybının telafisi ve/veya daha önceden tespit edilmiş zararın tazminini talep etmesi konusunda yetkili kılabilirler."

"Madde 46 (Diğer Tedbir Yöntemleri)

Adli merciler, İhlali etkin biçimde önleyebilmek için, ihlale neden olduğu tespit edile malların herhangi bir karşılık ödenmeden hak sahibinin zarar görmesini önleyecek şekilde ticaret kanalları dışına çıkartılmasını veya mevcut anayasal koşullara aykırı olmadığı takdirde imha edilmesini emretme yetkisine sahip olacaklardır. Adli merciler esas olarak, ihlale neden olan malların üretiminde kullanılan malzemelerin ve araçların, herhangi bir karşılık ödenmeden gelecekteki tecavüz riskini en az düzeye indirecek şekilde ticaret kanalların dışına çıkartılmasını emretme yetkisine de sahip olacaklardır. Bu tür talepler incelenirken ihlalin ağırlığı ile emredilen tedbir yöntemleri arasında uygunluk olması gerektiği ve üçüncü tarafların menfaatleri dikkate alınacaktır. Sahte marka taşıyan mallarda ise istisnai durumlar dışında malların ticareti kanallarına girişine izin vermek için yalnızca kanuna aykırı olarak takılmış markanın sökülmesi yeterli olmayacaktır."

TRIPS Sözleşmesi'nin tam metnine aşağıda belirtilen web sitesinden ulaşılabilir: *http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/legal_e.htm#TRIPs.*

Patent hakları, sadece, bu prosedür ve yasal yollar yürürlükte ise değerlidir.

Ancak, diğer patent verildikten sonrası durumlarda olduğu gibi mevcut yasal yollar, yürürlükteki farklı ulusal kanunlara tabi olacaktır ve ilgili ülkeye göre değişiklik gösterecektir.

Dünya Ticaret Örgütü (WTO) Ticaretle Bağlantılı Fikri Haklar Anlaşması'nın (TRIPs) 44-46 ncı maddeleri telafi, tazminat ve ticari kanalların dışına çıkarma işlemlerine yönelik tedbirlerin varlığını öngörmektedir ve bu maddelere ilişkin tam metin, altyapı bilgisinde sunulmaktadır.

Geçici veya ihtiyati tedbirlere ek olarak, **nihai veya kati mahkeme kararının** en yaygın şekli, tecavüze konu olan fiilin patente tecavüz olmadığı şeklinde olan karardır.

Teslim etme veya imha emri, bir patente tecavüz eden kişinin, tecavüz teşkil eden kopyaları dolaşıma sokmamasını sağlamayı amaçlamaktadır. Teslim etme, hak sahibine veya onun tayin ettiği diğer bir kişiye yapılmalıdır böylece, hak sahibi veya diğer yetkili kişiler tecavüz eden kopyaları imha edebilirler.

Başarılı bir patent sahibi tecavüz davasında, genellikle **tazminat veya davalının kar miktarının hesaplanmasını** talep eder. Esas itibariyle bu mekanizmalar ilgili ülkede yürürlükte olan ulusal kanuna tabi olacaktır. Tazminatın amacı, patent sahibinin zararını tespit etmektir. Sonrasında davalı, talep edilen zararı tazmin ve telafi etmek mecburiyetindedir.

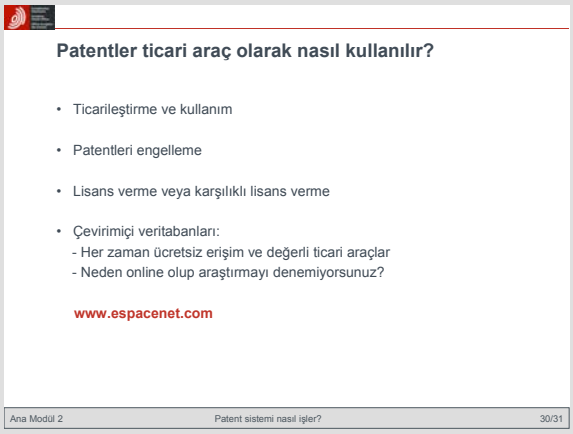
Slayt 30

Patentler ticari araç olarak nasıl kullanılır?

Patentli bir buluş sadece, **ticarileştirilmesi** ve **kullanılması** durumunda gerçek değerini bulacaktır. Örneğin; patent sahibi, patentli buluşu kapsayan bir ürünü satmaya veya satılacak ürünleri üretmek için patentli usulden yararlanmaya karar verebilir. Alternatif olarak, patent sahibi, patentli buluşu satın almak isteyen veya lisans almak isteyen ve karşılığında da patent sahibine bir bedel ödemeye hazır olan birilerini bulmaya çalışabilir.

Ticarileştirilen ve kullanılan patentin ticari değerine ek olarak, *http://www.espacenet.com* gibi **çevirimiçi veritabanları** kullanımı ücretsiz olup bunlar, bilgilerin yayımlandığı, patentlere ücretsiz erişimin sağlandığı bu sayede herkesin özellikle de teknolojik alanlardaki gelişmeleri takip edebildiği değerli ticari araçlardır. Böylece herkes, dünyanın dört bir yanından Espacenet'in sunduğu ve tarihleri 1863'e kadar uzanan 60 milyon patent dokümanına ücretsiz erişim sağlayabilir. Patentlerin araştırılmasına ilişkin daha fazla bilgi için, bkz alt-modül A.

Bu ders, öğrencilere özellikle, patent konusunda hareket etmeden önce yetkili bir patent vekilinden veya hukukçudan profesyonel danışmanlık hizmeti almanın önemi vurgulanarak bitirilmelidir.

Bu slayt dersin son slaytıdır. Bu slayt, patentlerin aşağıda belirtilen şekillerde ticari araç olarak kullanılabileceğini açıklamaktadır:

- **Ticarileştirme ve kullanım:** Patentin verilişi, ticari değerinin olacağının garantisi değildir. Bir patent, ancak kendisi için bir pazar varsa ticari değere sahip olur.

- **Patentleri engelleme:** Yarı iletkenler ve telekomünikasyon gibi bazı sanayilerde, sanayi oyuncuları, birbirlerinin patentlerini engellerler ve kimse rakiplerinden lisans almadan bir ürünü satamaz hale gelir.

- **Lisans verme veya karşılıklı lisans verme**: Patentlerin engellendiği bazı sanayilerde, lisans verme veya karşılıklı lisans verme sözleşmeleri oldukça yaygındır; böylece rakipler birbirlerinin patentlerine tecavüz etmemiş olurlar ve birbirlerinin buluşlarına erişim sağlayıp, bu buluşları kullanabilirler.

- **Online veritabanları**: *www.espacenet.com* gibi çevirimiçi veritabanlarının kullanımı ücretsizdir ve bu veritabanları, bilgilerin yayımlandığı ve patentlere erişimin ücretsiz sağlandığı, bu sayede herkesin özellikle de teknolojik alanlardaki gelişmeleri takip edebildiği değerli ticari araçlardır. Patent araştırmaları hakkında daha fazla bilgi için bkz. alt-modül A

Not

Neden dersi son maddeyi öğrencilere öneri faaliyeti şeklinde kullanarak sonlandırmıyorsunuz? Öğrencilerden çevirimiçi olmalarını ve iyi bilinen buluşları *www.espacenet.com* adresinden araştırmalarını ve bir sonraki derste neler bulduklarını rapor etmelerini isteyiniz.

Slayt 31

Bu dersi özetleyelim

Bu slayt bu dersi özetlemek için kullanılacak ve dinleyicilere özelde patent hakları, genelde fikri mülkiyet hakları ile ilgili temel düzeyde bir bilinç oluşturmak ve farkındalığı artırmak için bu dersin sadece giriş niteliğinde olduğu hatırlatılacaktır.

Bu dersi özetleyelim

- Bu ders, size mevcut farklı fikri mülkiyet türlerini tanıttı ve özellikle patentler hakkında daha detaylı bilgi sağladı
- Ancak, bu dersin amacı sizi fikri mülkiyet hukukunda uzman yapmak değildi
- Bunun yerine, dersin, temel bir kavrayış sağlamak ve bilinç oluşturmak amacıyla genel bir giriş yapması beklenmektedir.
- Patent başvurusu yapmayı düşünenler, bir patente tecavüz ettiklerini düşünenler, patentlerine tecavüz edildiğini düşünen patent sahipleri, patent konusunda işlem yapmaya yetkili kalifiye bir patent vekilinden veya hukukçudan profesyonel danışmanlık hizmeti almalıdırlar.